

Vergide Gündem

Tax Agenda

Ocak / January 2015

Instagramda vergi dairesiyle karşılıklı takip

Volkan Mekengeç

Tarh, düzeltme ve vergi incelemelerinde zamanaşımı

Burak Küpeli

English translation

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır - Yakup Güneş

Ekonomi Yorumları

Levent Topçu - Çağdaş Gündüz

Sirküler indeks

Vergi takvimi

Pratik bilgiler

Practical information

EY

Building a better
working world

Instagramda vergi dairesiyle karşılıklı takip

Geride bıraktığımız on yılın başlarında okyanusun ötesinde bir adam çıkıverdi ve “Change, we need!” yani “Değişime ihtiyacımız var!” dedi. Sonrasında değişti her şey.

Derken bir başka adam akıllı telefon adını verdiği şeyi keşfetti, öğrendik ki değişim diyen adamın ülkesi bu zat-ı muhteremi yıllarca akıllı telefonu keşfetsin diye türlü yollarla desteklemiş. Keşfedilen cihaz bizi tüm gün internete bağlı hale getirdi. Bir şeye sıkıca bağlanmak insanı bağımlı yapmış, kanıtlandı.

Gelişmelerin sosyal etkileri olur; peşi sıra sosyal medya adı verilen soyut mecralar türedi. Meğer değişim diyen adamın ülkesi, soyut mecralar oluşsun diye de türlü desteklerde bulunurmuş. Yaratılan sosyal mecralarda insanlık yeni bir dünya kurdu, artık hangi coğrafyada olduğunuzun hiçbir önemi kalmamıştı. Sıradan insanoğlu, sıra dışı bir olaya şahit olduğunda ya da sıra dışılığın kendisi olduğunda kurulan yeni dünyanın dikkatini çekiyor, önceki dünyanın tarihinde dönüm noktaları yaratmış türdeşlerinden daha bilinir hale geliyordu.

Değişim devam ediyor, sonuçlarını gelecek kuşaklar tartışsın. Bizim bu yazıda tartışacağımız konu, yeni düzende para kazanmayı öğrenen küçük burjuvanın eski düzene göre nasıl vergilendirileceğidir.

Sosyal medyada kazanç

Antropologların modern insan olarak adlandırdığı Homo Sapiens iki yüz bin yıllık yolculuğunda pek çok badire atlattı. Hala başımızı belaya sokmaya devam ediyoruz ama diğer türleri saf dışı bırakmamızın altında yatan temel sebep aklımızı kullanmamız ve değişen şartlara çabuk adapte olma özelliğimizdir.

Kapitalist sistemde var olma mücadelesi para kazanmak suretiyle gerçekleştiriliyor. Para kazanabilen insan soyunu devam ettirebilirken, kazanamayan ne yazık ki bu dünyada kendine yer edinmiyor. Peki ya yeni dünyada?

Eski dünyada beş asır önce ortaya çıkan “girişimci” insanlar, genetik kodlarında yazılı olan adapte olma özelliklerini pek çabuk yeni dünyada test ettiler.

İlk başlarda ticaret erbabının somut mağazaları sanala taşınmasıyla başlayan e-ticaret, bugün sayısız metotla icra ediliyor. Sosyal medya üzerinde yeteneklerini sergileyen insanların çok geniş kesimlere hitap etmelerini bir tanıtım fırsatı olarak gören tacirlerin kazan-kazan prensibiyle yetenekli kişileri reklam vasıtaları haline getirmeleri konuya çok güzel bir örnek teşkil etmektedir.

Sanal dünyayı irdelemeyi kendine şiar edinen Onur Elele, daha önce yayınlamış olduğu yazısında Twitter gelirlerinin vergilemesini ele almış, işverenlerin sevk ve idaresi altında hareket eden Twitter kullanıcılarının, tanıtımını yaptıkları firma ürünleri veya fikirler karşılığında elde ettikleri kazancın türünü ücret geliri, bir organizasyon inşa etmek suretiyle ürün veya fikir tanıtımı yapmak için ortak hareket eden kullanıcıların işverenlerden elde ettikleri kazançları ise ticari kazanç olarak nitelemişti.¹

Üstadın Instagram hesabı olmadığından mütevellit değinmediğini zannettiğim konuya değinelim.

Mağara resimlerinden selfiye

Sanal dünyada kazancın türü, kazanç elde edilen mecranın mahiyetine ve o mecrada yapılan faaliyete göre değişiklik arz edebilmektedir.

Bugün Instagramda kullanıcılar çoğunlukla cep telefonlarından çekmiş oldukları fotoğrafları paylaşmakta, dikkat çekebildikleri düzeyde takipçi elde etmektedirler. Belli bir sayının üzerinde takipçisi olan hesap sahiplerine firmalar, kendi ürünlerinin fotoğraflarını çekip paylaşmaları karşılığında ciddi meblağları gözden çıkartmaktadır.

Bazı firmalar ise belki hesap sahibini yeteneksiz bulduklarından hazır fotoğrafların paylaşılmasını istemektedir. Her iki durumda da firmanın saiki reklamken, instagram kullanıcısının faaliyeti talebe göre değişiklik göstermektedir. Bu durum tabii ki vergilendirmeyi de değiştirecektir.

1) Instagram kullanıcısının kendiliğinden çektiği ürün fotoğrafını firmaya satması durumu

Instagram hesabı sahibi, kendi iradesi ile karar verip çekmiş olduğu ticari ürün fotoğrafını firmaya satması durumunda yapılan faaliyetin fotoğrafçılık olduğu, fotoğrafçılığın Gelir Vergisi Kanunu'na göre serbest meslek kazançlarına dahil olduğu iddia edilecektir. Kanun'a göre serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılan faaliyettir.

Kanunun 18'inci maddesine göre fotoğraf bir eser sayılmakta ve eserin elden çıkartılmasından sağlanan kazançlar gelir vergisinden istisna edilmektedir.

Fakat 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 1'inci maddesinde eserin tanımı "Sahibinin hususiyetini taşıyan ilim, edebiyat, musiki, güzel sanatlar ve sinema eserleri sayılan her nevi fikir ve sanat mahsulleri." olarak yapılmıştır. Kanun'un ruhundan esere verilen önemin, onun korunmasıyla doğru orantılı olduğu anlaşılmaktadır. Devlet açısından eserin korunması ise ancak toplumun kültürünü geliştiren, zenginleştiren ve ona katkıda bulunan fikri ürünler için sağlanmaktadır.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 18'inci maddesiyle getirilen istisnanın amacı da bu şekilde toplum kültürüne katkıda bulunan sanatçıların eser üretmekteki devamlılıklarını sağlamak, teşvik etmektir. Uygulamada, sanatçı mükelleflerin istisnadan faydalanabilmesi için eserlerinin gerçekten eser olduğunu Kültür Bakanlığı'na onaylatmaları gerekmektedir. Bakanlık çalışanları eserin niteliğine karar vermektedirler. Bendenizin sanatın sanat için mi yoksa toplum için mi yapılması gerektiğine ilişkin görüşünün, ruhumuzu besleyen bu mana pınarında füzuli bir köpük kadar değeri yoktur. O işi sanatın üstatlarına bırakıyorum.

Firmaların bu şekilde iktisap edecekleri eserlere ilişkin olarak, Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinin birinci fıkrasının 2/a bendi hükmüne göre, 18'inci madde kapsamına giren

serbest meslek işleri dolayısıyla hak sahiplerine yapılacak ödemelerden, ödemenin miktarına bakılmaksızın % 17 oranında gelir vergisi tevkifatı yapmaları gerekmektedir. İstisna hükümlerinin 94. maddede yazılı tevkifatlara şümulü olmayacağından bu tevkifat eser sahibinin ödeyeceği nihai vergi olacaktır.

Kurumların, istisna hükmünden yararlanamayan serbest meslek erbabına yaptıkları ödemeler üzerinden ise % 20 oranında tevkifat yapmaları gerekmektedir. Buna ek olarak, Instagram kullanıcısı, mutad olarak sürdürdüğü serbest meslek faaliyetinden ötürü gelir vergisi mükellefiyeti tesis ettirmeli ve kazancını yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan etmelidir.

2) Fotoğrafın firma tarafından sağlanması, hesap sahibinin aynen paylaşması durumunda

Instagram gibi büyük sosyal mecralarda kullanıcı hesapları iki farklı tür olarak karşımıza çıkmaktadır. İlki pek çoğumuzun sahip olduğu ve sosyal mecraya yönetimince hazırlanan genel kullanıcı hükümlerine tabi hesaplar, diğeri ise halka mal olmuş ünlü kişilerin sosyal mecraya yönetimiyle birlikte hazırladıkları hak ve hukuk mutabakatı yapılarak oluşturulan buna mukabil kendi özel hukukunu haiz sözleşmelerden doğan hak devirlerine müstenit hesaplardır.

Bu tür hesaplara sahip Instagram kullanıcılarının firmalardan temin ettiği fotoğrafı herhangi bir değişiklik yapmadan firmaların sevk ve idaresi altında hesabında paylaşması halinde Instagramdaki kullanıcının sahip olduğu hesabın hukuki statüsü önem kazanmaktadır. Zira söz konusu hesap hukuken kullanıcının adına tescil edilmiş, onun rıza ve isteği dışında kimseye devredilemez, kapatılamaz, durdurulamaz niteliklere sahipse, kullanıcının bir gayrimaddi hak sahibi olduğundan söz edilecektir.

Gelir Vergisi Kanunu'na göre gayri maddi hakkın (telif) hak sahipleri tarafından kiralanması serbest meslek kazancı sayılmaktadır. Nitekim Instagram kullanıcısının faaliyeti, sanal dünyada sahip olduğu bir alanı (hakkı) reklam yapılması amacıyla bir başkasına kiraya vermesinden öte bir şey değildir.

Gelir Vergisi Kanunu'na göre ticaret şirketleri gerçek kişilere serbest meslek kazancına giren ödemelerden yüzde 20 gelir vergisi tevkifatı yapmaya mecburdurlar.

Bununla beraber, Instagram kullanıcısı elde etmiş olduğu kazancı yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan etmek zorundadır.

3) Fenomen olan Instagram kullanıcılarının hem ürün fotoğrafı çekmeleri hem de paylaşmaları durumunda

Böyle bir durumda iki farklı kazancın elde edildiği söylenebilir. Şöyle ki, firmanın talebi üzerine Instagram kullanıcısının eşyanın fotoğrafını çekerek paylaşmasından elde ettiği gelirin serbest meslek kazancı olarak değerlendirilmesi gerektiğini ifade etmiştik. Hesap sahibinin kendi çekmiş olduğu fotoğrafı paylaşması ve bu paylaşım karşılığında da ayrıca ücret alması durumunda eserlerin teşhiri faaliyetinden de söz etmek mümkündür.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 18. maddesine göre eserlerin neşir, temsil, icra ve teşhir gibi suretlerle değerlendirilmesi

karşılığında alınan bedel ve ücretler gelir vergisinden istisna edilmiştir. Binaenaleyh, müelliflerin Instagramda fotoğraflarını teşhir etmelerinden elde ettikleri kazançlarda istisnadır. Fakat yazımızın başında belirtmiş olduğumuz gibi bu istisnadan faydalanılması da eserin Kültür Bakanlığı'nca onaylanması şartına bağlıdır.

Bu şart sağlandığı takdirde kurumların eser sahiplerine çekmiş oldukları fotoğraflar ve fotoğrafların instagram hesaplarından teşhir edilmesinden dolayı ödemiş oldukları ücretler %17 oranında gelir vergisi tevkifatına tabi tutulması gerekirken, şartın sağlanmadığı hallerde uygulanması gereken tevkifat oranı %20'dir.

Instagramda yapılan tanıtım işleri KDV'ye tabi midir?

Yazımızın başında yeni dünyayı eski dünya düzeninde vergilemeye çalışmaktan bahsetmiştik. Katma Değer Vergisi bu aforizmanın yarattığı gri alanlardan bir tanesidir. Zira KDV Kanun'unun 1. maddesinde "Türkiye'de yapılan ticarî, sınaî, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler ile diğer faaliyetlerden doğan teslim ve hizmetlerin" KDV'ye tabi olduğu ifade edilmektedir.

İşlemlerin Türkiye'de yapılmasından kasıt, malların teslim anında Türkiye'de bulunmasını ve hizmetin Türkiye'de yapılmasını veya hizmetten Türkiye'de faydalanılmasını ifade etmektedir. Sınırları olmayan bir dünyada hangi işlemin hangi ülkede ya da Türkiye'de mi yapıldığına nasıl karar verilebilir.

Instagram kullanıcısının Türkiye'de ikamet edip etmediği ya da çekmiş olduğu fotoğrafları Türkiye'de çekip çekmediği, kullanıcının hesabında ürün reklamı yapmak gayesinde olan firmaların bu tanıtım faaliyetinden salt Türkiye'de faydalanıp faydalanmadığına karar vermek imkansız ve beyhudedir. Fakat

reklamı yapılan ürünlerin Türkiye'de de ticarete konu edilmesi durumunda katma değer vergisine konu işlemin doğduğu, bu hizmetlere münhasıran katma değer vergisi hesaplanması gerektiği iddia edilebilecektir.

Kanun koyucunun internet reklamları için yapılacak teslim ve ifa edilecek hizmetlerin KDV'nin konusuna girip girmediğine ilişkin bir düzenleme yapması hepimizi sevindirmez miydi?

Sonuç

Maliye Bakanlığı'nın çağa ayak uydurup para hareketlerini çok kolay takip edebildiği günümüzde, sosyal medyadan para kazanan kişilerin anayasal sorumluluklarını hatırlamalarında fayda vardır.

Ne diyor kuruluş sözleşmemiz vergi ödevi ile ilgili olarak; "Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür."

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın vatandaşlara yüklemiş olduğu sorumluluk internet hesap sahipleri tarafından iyi niyet çerçevesinde yerine getirilmeye çalışılması, internet sayesinde elde etmiş olduğumuz ifade özgürlüğü ve haber alma haklarımızın savunulması gerektiğinde bir direniş bilinci de oluşturacaktır.

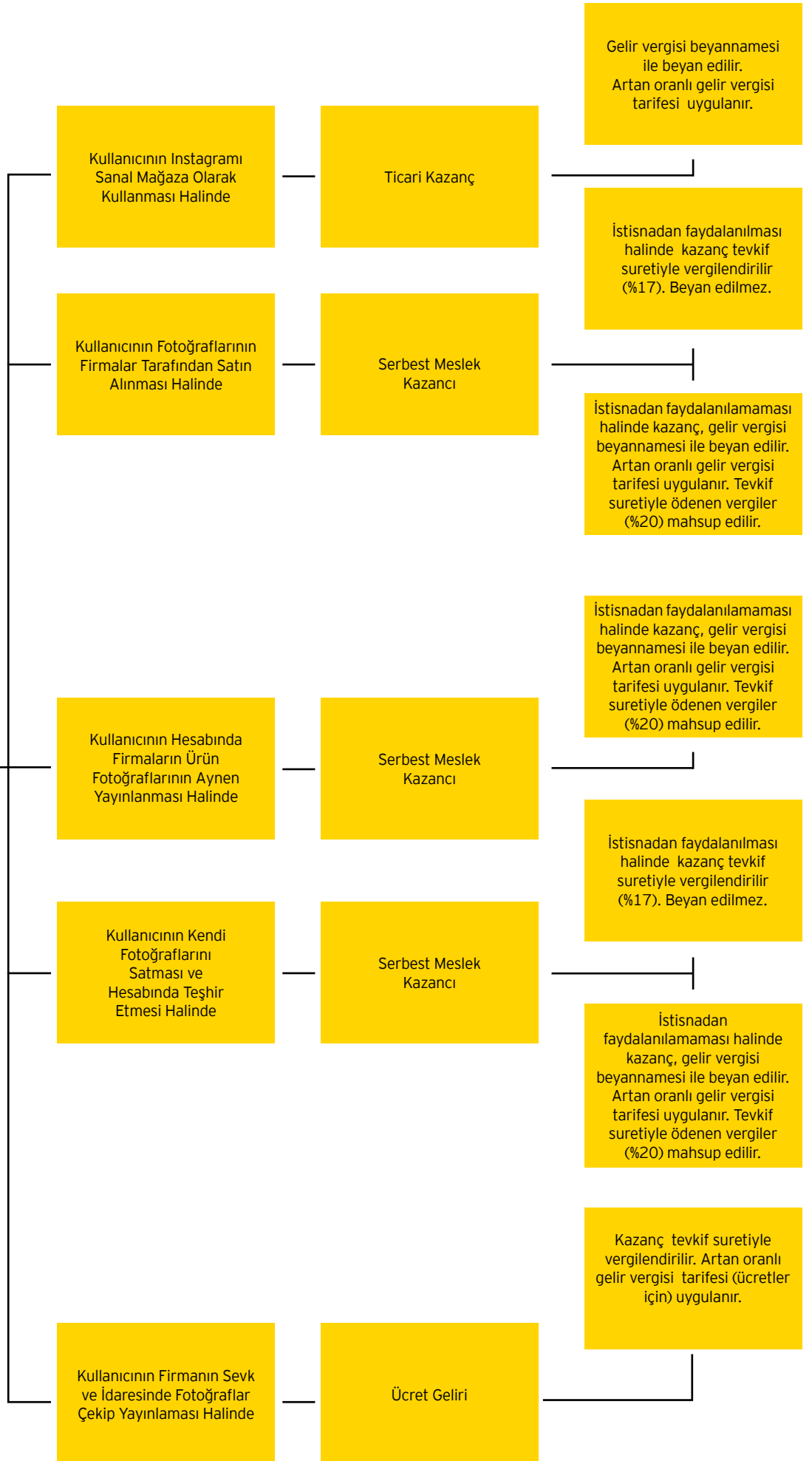
Ayrıca, bugüne kadar sosyal medya ikonlarının kapısının vergi inceleme elemanlarınca çalınmamış olması, yarın çalınmayacağı manasına gelmez. Vergi ödevi iyi niyet çerçevesinde yerine getirildiği sürece bu işten kimse zararlı da çıkmaz.

Yazımızı sonlandırırken herkesin yeni yılını kutlar, 2015 senesinin bolca "like" ve "takipçi" getirmesini dileriz.

¹ http://www.vergidegundem.com/tr_TR/makale?categoryName=Ekonomist&publicationNumber=37&publicationYear=2014&publicationId=2252481

INSTAGRAMDA KAZANCIN TÜRÜ

Tarih, düzeltme ve vergi incelemelerinde zamanaşımı

1. Giriş

Zamanaşımı, genel bir ifade olarak süre geçmesi yüzünden bir hakkın ya da yükümlülüğün ortadan kalkması ya da sona ermesidir. Diğer bir deyişle zamanaşımı, bir hak kazanma veya bir borçtan kurtulma yoludur. Kanun'da yazılı sürelerin geçmesi veya şartların oluşması ile bir hak kazanma hali yani kazandırıcı zamanaşımı olgusu veya bir borçtan kurtulma hali yani kaybettirici ya da düşürücü zamanaşımı olgusu ortaya çıkmaktadır. Bunlardan düşürücü zamanaşımında, bir hakkın dava yolu ile istenebilme imkanı belirtilen süre sonunda ortadan kalkar. Bunun sonucu olarak düşürücü zamanaşımı borçlu cephesinden borçların sükutu, alacaklı açısından da hak sahibinin hakkını terki manasını taşır. Belirli sürenin sonunda, bir hakkın iktisap edilmesine neden olanına ise kazandırıcı zamanaşımı denmektedir. ^[1]

Mali hukukta zamanaşımı terimi, vergi yasalarında belirlenmiş zamanın geçmesiyle devletin vergi alacağına sona ermesi anlamının yüklendiği bir hukuki kurumu karşılamaktadır. ^[2]

Zamanaşımı, özel hukukta olduğu gibi kamu hukukunda da önemli yeri olan bir kurumdur. Zamanaşımının kanunlarla düzenlenmiş olmasının nedeni kamu yararı olarak kabul edilebilir. Çünkü zamanaşımı devletin vergi alma yetkisini sınırlandırmakta ve vergi alacağını tahsil etmesini engellemektedir. ^[3]

Kanunlarla belirlenmiş olan sürelerin tamamlanmasıyla ortaya çıkan zamanaşımı kurumunun, özellikle vergi hukukunda vergi idaresini alacaklarını özenli olarak izlenmesine yöneltmesi, devlet-yükümlü arasındaki alacak-borç ilişkisini uzun süre askıda bırakmanın ortaya çıkarabileceği belirsizliğin giderilmesi, yükümlülerin defter ve belgelerini yıllarca saklama külfetinden ve onları vergi incelemelerinden kurtarması; yargı organlarını gecikmiş davaların yarattığı aşırı yükten uzak tutması gibi hukuki yararlarının bulunmasının yanı sıra, ödevlerini düzenli olarak yerine getiren ve borcunu zamanında ödeyen mükellefler aleyhine; daha az dikkatli ya da dürüst olmayan yükümlüler lehine bir ayırım yaratarak adalet ve eşitlik ilkelerini zedelemesi gibi sakıncalı sayılabilecek sonuçları olabilmektedir. ^[4]

Bu yazımızın konusunu ise vergi hukukunda zamanaşımı kavramının incelenmesi oluşturmaktadır. Yazımızı, Vergi Usul Kanunu'nda düzenlenen tarih ve düzeltme zamanaşımı kavramları ile vergi incelemelerinde zamanaşımının doğurduğu sonuçlara ilişkin değerlendirmelerimiz oluşturmaktadır.

II. Vergi hukukunda zamanaşımı kavramı

Vergi hukukunda yer alan zamanaşımı türleri;

- ▶ Tarh zamanaşımı,
- ▶ Düzeltme zamanaşımı,
- ▶ Ceza kesmede zamanaşımı,
- ▶ Tahsilat zamanaşımı,

olarak sayılabilir. Biz yazımızda ekseriyetle tarh zamanaşımı ve düzeltme zamanaşımı üzerinde duracağız.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 113. maddesinde (tarh) zamanaşımı, süre geçmesi suretiyle vergi alacağının kalkması biçiminde tanımlanmıştır. Bu maddeye göre zamanaşımı, mükellefin bu hususta bir müracaatı olup olmadığına bakılmaksızın hüküm ifade eder.

Vergi hukukunda zamanaşımı, özel hukuktaki alacak-borç ilişkisini düzenleyen zamanaşımından farklı bazı nitelikler taşımaktadır. Özel hukukta, borçlu borcun zamanaşımına uğradığını ileri sürerse, alacaklı alacağını dava/icra yoluyla tahsil edememektedir. Bu yönüyle, özel hukuktaki alacak-borç ilişkisinde zamanaşımı, taraflarca ileri sürülmesi gereken bir husus olup hakim tarafından kendiliğinden araştırılıp dikkate alınamazken, vergi hukukunda, Vergi Usul Kanunu'nun 113. maddesinin 2. fıkrasında belirtildiği üzere, yükümlünün bu hususta bir müracaatı olup olmadığına bakılmaksızın hüküm ifade etmektedir.

Öte yandan, 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanunun (AATUHK) 102. maddesinde belirtildiği üzere, kamu alacağının tahsilinin zamanaşımına uğraması halinde, isterse yükümlünün kamu borcunu ödeyebilmesine imkan verilmektedir.

III. Tarh zamanaşımı

Bilindiği üzere tarh; Vergi Usul Kanunu'nun 20. maddesinde, "... vergi alacağının kanunlarında gösterilen matrah ve nispetler üzerinden vergi dairesi tarafından hesaplanarak bu alacağı miktar itibarıyla tespit eden idari muameledir." ifadesi ile tanımlanmıştır.

Aynı Kanun'un 114. maddesinde, vergi alacağının doğduğu takvim yılını takip eden yılın başından başlayarak beş yıl içinde tarh ve mükellefe tebliğ edilmeyen vergilerin zamanaşımına uğrayacağı belirtilmiştir. Maddede belirtilen zamanaşımı süresinin geçmesi ile vergi idaresinin vergi alacağını tarh etme yetkisi ortadan kalkmaktadır. Diğer bir ifadeyle, zamanaşımı süresinin dolmasıyla alacaklı vergi dairesi, ilgili dönem vergisini mükellefine tarh ve tebliğ etme yetkisinden yoksun kalır; bu amaçla hesapları üzerinde vergi incelemesi yapamaz. Nitekim Vergi Usul Kanunu'nun 138. maddesinde, vergi incelemesinin, neticesi alınmamış hesap dönemi de dahil olmak üzere, tarh zamanaşımı süresi sonuna kadar yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre tarh zamanaşımı, verginin tahsil edilebilir niteliğe sahip kamu alacağı haline dönüşmesini engellemektedir. Dolayısıyla burada zamanaşımına uğramış olan şey, belirli tutardaki kesinleşmiş ya da tahakkuk etmiş nitelikte vergi

alacağı değil, muhtemel vergi alacağı olma potansiyelidir. Tarh zamanaşımı süresinin dolmasıyla vergi idaresinin vergiyi tarh ve tebliğ etme yetkisi tamamen ortadan kalkmaktadır.

IV. Düzeltme zamanaşımı

Vergilendirme işlemlerinde vergi hatası oluşmuşsa, hatanın düzeltilmesi esastır. Ancak Vergi Usul Kanunu'nun 126. maddesinde, mezkur Kanun'un 114. maddesinde yazılı zamanaşımı süresi dolduktan sonra meydana çıkarılan vergi hatalarının düzeltilemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Hatta zamanaşımı süresi dolduktan sonra dava açılması dahi mümkün değildir. Nitekim Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 07.12.2001 tarihli ve E:2001/335, K:2001/475 sayılı kararında şu ifade yer almaktadır:

"213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 114. maddesinde, vergi alacağının doğduğu takvim yılını takip eden yılın başından başlayarak beş yıl içinde tarh ve mükellefe tebliğ edilmeyen vergilerin zamanaşımına uğrayacağı, 126. maddesinde ise 114. maddede yazılı zamanaşımı süresi dolduktan sonra meydana çıkarılan vergi hatalarının düzeltilemeyeceği belirtilmiştir.

Olayda, hatanın yapıldığı 1989 yılını takip eden yıldan itibaren beş yıl olan zamanaşımı süresi içinde ve 22.3.1990 tarihinde yapılan düzeltme başvurusu, düzeltme zamanaşımı süresinde ise de, bu başvuruya yanıt verilmemek suretiyle kurulan işleme karşı süresinde dava açılmamıştır. Düzeltme zamanaşımı süresi dolduktan sonra ve 1998 yılında aynı konuda yeniden yapılan düzeltme başvurusunun reddi yeni bir dava hakkı doğurmayacağından davanın reddi yolundaki vergi mahkemesi ısrar kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır."

Yani kanun koyucu, hem idare hem de mükellef açısından 5 yıllık süre öngörmüş, bu süre içerisinde tarh edilmeyen vergi alacağının daha sonra takip edilemeyeceğini ve fazla alınan verginin düzeltilemeyeceğini hükme bağlamıştır.

V. Vergi incelemelerinde zamanaşımı

Vergi Usul Kanunu'nun "Maksat" başlığını taşıyan 134. maddesinde inceleme kavramına ilişkin olarak, "Vergi incelemesinden maksat, ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunu araştırmak, tespit etmek ve sağlamaktır." ifadelerine yer verilmiştir. Madde hükmünden anlaşılacağı üzere vergi incelemesinde, vergi matrahını olumlu veya olumsuz yönde etkileyen her türlü unsur ortaya konması zorunludur.

Ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunun araştırılması, özellikle beyan esasına dayanan vergilerde, mükellef veya vergi sorumlusunun vergi matrahının, vergi nispet ve miktarlarının, defter, kayıt ve belgeler üzerinden veya belgelerle sınırlı olmaksızın, her türlü delille ispatlanması suretiyle gerçekleştirilmektedir.

Konuya ilişkin olarak üzerinde önemle durulması gereken ana unsur; vergi incelemesinin, mükellefin ticari faaliyetinin soruşturulması değil, mükellefçe ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunun araştırılmasına ve tespit edilmesine yönelik olduğudur. Çok daha açık bir söylemle; vergi incelemesi, mükellefin bir hesap dönemi içerisinde yürütmüş olduğu

faaliyetlerin değil, ilgili hesap dönemi itibarıyla tarh edilecek vergiye esas alınan matrahı etkileyen bütün unsurların gerçekliğinin ve doğruluğunun saptanmasına yöneliktir.

Dolayısıyla vergi incelemesinde; gelir ve gider kalemleri, kanunen kabul edilmeyen giderler ve diğer ilaveler, indirim ve istisna tutarları ile geçmiş yıl zararları gibi vergi matrahını etkilemesi beklenen her türlü kalemin doğruluğunun tespiti zorunludur. Buna göre, söz konusu unsurların gerçekliğinin, defter, kayıt ve belge gibi maddi delillerle veya harici donelerle araştırılması gerekmektedir.

Öte yandan, Vergi Usul Kanunu'nun 138. maddesinde, *"İnceleme, neticesi alınmamış hesap dönemi de dahil olmak üzere, tarh zamanaşımı süresi sonuna kadar her zaman yapılabilir."* hükmüne yer verilmiştir.

Yazımın tarh zamanaşımı bölümünde de değerlendirdiğimiz gibi, inceleme süresinin de tarh zamanaşımı süresi ile sınırlı olacağı, bir başka ifade ile 5 yıl öncesine ait vergi alacağı ile sınırlı tutulacağı tabiidir. Aksi takdirde, sonraki dönemlerde ödenmesi gereken verginin doğruluğunun sağlanması ve gerçek miktarıyla kavranabilmesi mümkün olmayacak ve vergi incelemesinden hâsıl olması istenen amaç gerçekleşmeyecektir.

Bu noktada akıllara, karşıt görüşte yargı kararlarının mevcut bulunduğu, geçmiş yıl zararlarının vergi matrahından mahsubu ve geçmiş yıl zararlarının mahsubunda zarar edilen yıla ilişkin zamanaşımının ne zaman başlayacağı ile ilgili örnekler gelmektedir.^[5,6]

Bilindiği üzere, 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 9. maddesinin 1 numaralı fıkrasının (a) bendinde; kurumlar vergisi beyannamesinde her yıla ilişkin tutarlar ayrı ayrı gösterilmek ve beş yıldan fazla nakledilmemek koşuluyla geçmiş yılların beyannamelerinde yer alan zararların vergi matrahının tespitinde indirim konusu yapılacağı hükmüne bağlanmıştır. Aynı maddenin gerekçesinde ise *"Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile kurumlar vergisi beyannamesinde yer alan zararların beş yıldan fazla nakledilmemek şartı ile izleyen yıl kazançlarından indirilebilmesine imkan sağlanmaktadır. Zarar mahsubu belirli bir süre içinde gerçekleştirilemediği takdirde, oluşan zarar işletme zararı olarak değerlendirilmemekte ve sermayede meydana gelen zarar olarak dikkate alınmaktadır. Zararın, işletme zararından çıkıp sermayede kesin eksilme sayılması için beş yıllık bir süre öngörülmüştür. Mükelleflerce bir hesap dönemi içerisinde oluşan zarar beş hesap dönemi boyunca oluşacak kârlarla mahsup edilemiyorsa, o zarar artık sermayede meydana gelen bir eksilme olarak değerlendirilmekte ve mahsup imkanı ortadan kaldırılmaktadır."* ifadesi yer almaktadır.

Yukarıda yer verdiğimiz mevzuat hükümleri çerçevesinde, bir hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde görülen söz konusu döneme ait zarar, ilgili dönemi takip eden 5 yıl içerisinde mahsup edilmek durumundadır. Söz konusu hesap dönemleri içerisinde mahsup edilemeyen zarar, sermayede vukua gelen bir azalma olarak nitelendirileceği için, bir sonraki hesap dönemi vergi matrahının oluşumu sırasında indirim olarak dikkate alınamayacaktır.

Burada tereddüt yaratan nokta ise zarar mahsubundan yararlandığı dönemin vergi incelemesine tabi tutulması halinde, zararın oluştuğu yıla ait olan kayıt ve belgelerin tevsikinin, ilgili yıl vergi alacağının zamanaşımına uğramış olması durumunda dahi inceleme elemanı tarafından talep edilip edilmeyeceği hususundadır.

Vergi Usul Kanunu'nun *"Defter ve Vesikaları Muhafaza"* başlığını taşıyan 253. maddesinde *"Bu Kanuna göre defter tutmak mecburiyetinde olanlar, tuttıkları defterlerle üçüncü kısımda yazılı vesikaları, ilgili buldukları yılı takip eden takvim yılından başlayarak beş yıl süre ile muhafaza etmeye mecburdurlar."* hükmüne yer verilmiştir.

Takip eden 254. madde ise, *"Bu Kanuna göre defter tutmak mecburiyetinde olmayanlar, 232, 234 ve 235. maddeler mucibince almaya mecbur oldukları fatura ve gider pusulası ve müstahsil makbuzlarını tarih sırası ile tanzim tarihlerini takip eden takvim yılından başlayarak beş yıl süre ile muhafaza etmeye mecburdurlar."* şeklindedir.

Diğer taraftan; Vergi Usul Kanunu'nun *"Defter ve Belgelerle Diğer Kayıtların İbraz Mecburiyeti"* başlığını taşıyan 256. maddesinde; *"Geçen maddelerde yazılı gerçek ve tüzel kişiler ile mükerrer 257'nci madde ile getirilen zorunluluklara tabi olanlar, muhafaza etmek zorunda oldukları her türlü defter, belge ve karneler ile vermek zorunda oldukları bilgilere ilişkin mikro fiş, mikro film, manyetik teyp, disket ve benzeri ortamlardaki kayıtlarını ve bu kayıtlara erişim veya kayıtları okunabilir hale getirmek için gerekli tüm bilgi ve şifreleri muhafaza süresi içerisinde yetkili makam ve memurların talebi üzerine ibraz ve inceleme için arz etmek zorundadırlar."* hükmüne yer verilmiştir.

Yer verilen Kanun maddelerinde, vergi mükelleflerinin defter ve kayıtlarının muhafaza sürelerine hükmolünmüş, esasında mükelleflere beş yılı aşan söz konusu defter ve vesikaları muhafaza etmeme hakkı da tanınmıştır. Dolayısıyla inceleme elemanı, ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunun tespiti amacı ile zararın oluştuğu yıla ait olan kayıt ve belgelerin tevsikini talep edebilecek olsa dahi mükellefin kayıt ve belgelerini ibraz etmesi ihtiyarı olacaktır. Zira Kanun'da süresi açıkça belirtilmiş olan zamanaşımına uğramış olan belge ve evraklarının tevsikinin yapılamamış olmasının, mükellef üzerinde herhangi bir yaptırıma yol açması beklenemez. (Türk Ticaret Kanunu'nun 82. maddesi uyarınca muhafaza yükümlülüğünün 10 yıl olmasının vergisel anlamda cezai sonucunun olmaması gerektiği kanaatindeyiz.)

Aynı şekilde, 30 sene önce işletme varlığına katılan ve amortisman yolu ile itfası gerçekleşmekte olan bir binanın maliyetine iki sene sonra ilave edilen bir harcama inceleme dönemindeki amortisman hesabını etkileyebileceğinden, bu harcamaya ilişkin tevsik edici belgenin temini, inceleme elemanı tarafından talep edilebilecektir. Üstelik harcamanın gerçekliğinin tespiti için karşıt inceleme yapılmasının gerekeceği, dolayısıyla malı alan ve satan mükelleflerin her ikisinin de defter, kayıt ve belgelerinin muhafaza etmiş olması gerekecektir. Örneği değerlendirdiğimizde, incelemenin sağlıklı sonuç verebilmesi için alım yapan ve satışı gerçekleştiren mükelleflerden her iki tarafın da ilgili belgeyi 28 yıl boyunca muhafaza etmesi gerekmektedir. Ancak bu durumun uygulamada gerçekleşmesi oldukça güç görünmektedir.

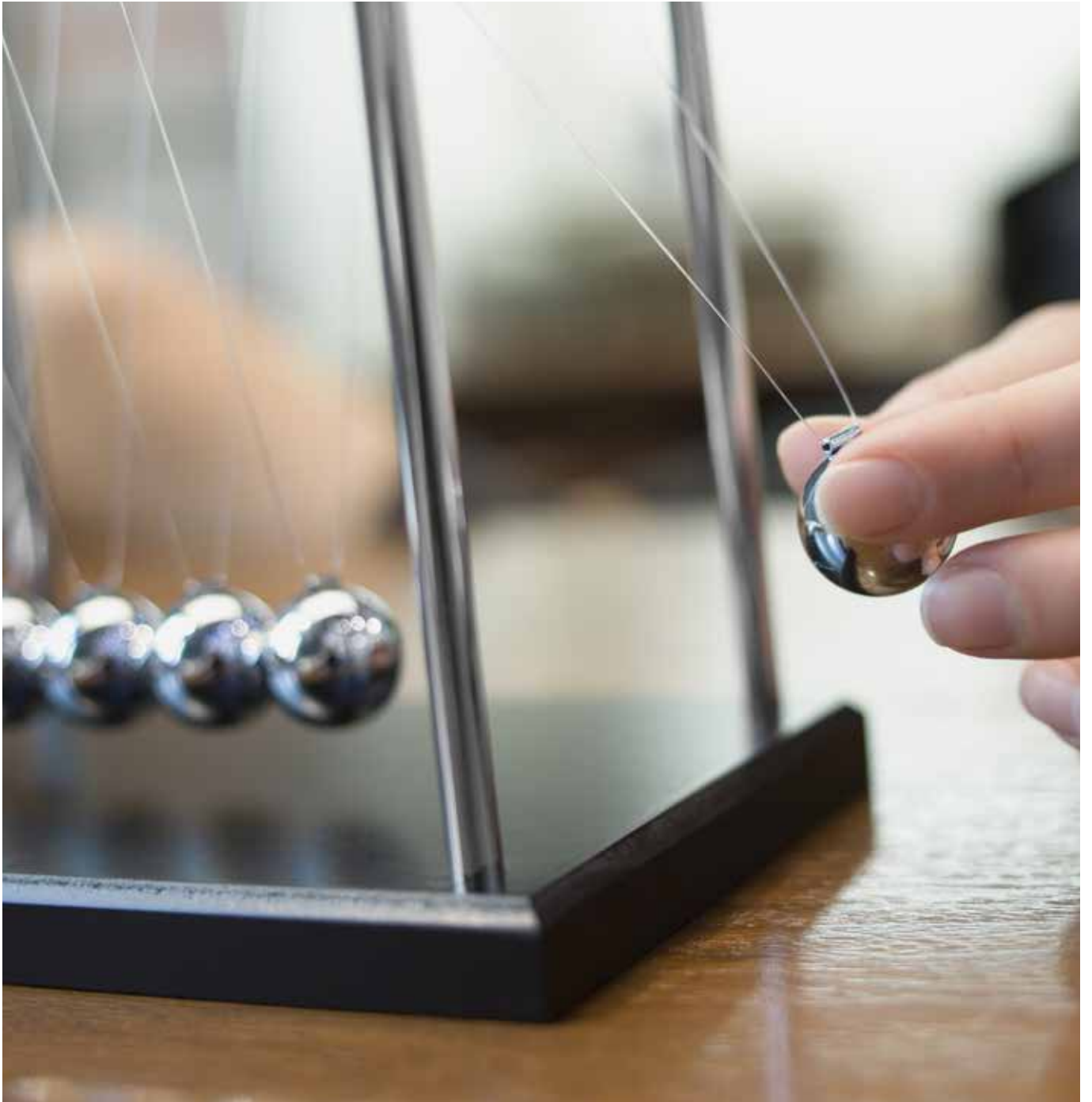
VI. Sonuç

Yazımızda tarh ve düzeltme zamanasını kavramlarına ilişkin açıklamalara değinilmiş olup, mükelleflerde tereddüt oluşturan vergi inceleme elemanları tarafından talep edilen, zamanasına uğramış defter ve evrakların ibrazının gerçekleştirilebilirliği hususundaki yorumlarımıza yer verilmiştir.

Verginin doğru tespit edilmesini sağlamak amacıyla yetkilendirilen vergi inceleme elemanları, inceleme esnasında, kanunen zamanasına uğramış belge ve evrakları bilgi amaçlı olarak talep edebilecek, incelenen de rızası ile belge ve evraklarının ibrazını gerçekleştirebilecektir. Ancak bahsi geçen zamanasına uğramış belge ve evrakların muhafaza edilmemesinden kaynaklı olarak incelenene bir yaptırımda bulunulması kanun hükümleri ile örtüşmeyen bir yaklaşım olacaktır. Zira kamu yararı amacı güden zamanasını kavramı mükelleflere verilmiş olan bir haktır.

Kaynakça

- [1] Vergi Dünyası, Mart 2012 İbrahim Organ & Doğan Bozdoğan - Tahsil Zamanasını
- [2] Sekdur ve Altun, 2003:771.
- [3] Taşkın, 2007.
- [4] Vergi Dünyası, Ekim 2007 (Sayı: 314) Yazar: Erdoğan Arslan
- [5] Danıştay 4'ncü Daire, Tarih: 11.12.1972, Esas No: 1971/8097, Karar No: 1972/7362
- [6] Danıştay Dördüncü Daire, Tarih: 29.03.1973, Esas No: 1972/1565, Karar No:1973/1524

Mutual following with tax office on Instagram

The type of income in the cyber world may change depending on the nature of the channel through which the income is obtained and on the activity performed through the channel.

Today, users generally share their photos taken by their mobile phones on Instagram and get followers to the extent that they draw attention. Companies pay considerable amounts to the account owners having followers more than a certain number in return for taking and sharing the photos of their own products.

1) The case where Instagram users sell the product photos they have taken by their own will to companies

In case that Instagram account owners sell commercial product photos taken by their own will and decision to companies, it will be claimed that the activity performed is photography and included within incomes from independent professional activities as per the Income Tax Law.

As per the article 18 of the Law, photograph is considered as a work of art and the incomes obtained from selling out the works of art are exempted from income tax. In practice, in order for artist taxpayers to benefit from the exemption, they must have the Ministry of Culture certified that the works of art in question are actually works of art. The officers of the Ministry decide for the nature of the works of art.

As per the provision of the clause 2/a, the first paragraph, article 94 of the Income Tax Law, regarding the works of arts to be acquired by companies in this way, companies must apply 17% income tax withholding over the payments to be made to those having rights due to the independent professional activities within the scope of article 18. Since the exemption provisions will not cover the withholdings stated in the article 94, this withholding will be the final tax to be paid by the owner of the work of art. Companies must apply 20% withholding over the payments that they make to independent professionals who do not benefit from the exemption. In addition, Instagram users must register for income tax liability due to their ordinary independent professional activities and declare their incomes with an annual income tax return.

2) The case where the photo is provided by the company and directly shared by the account owner

User accounts in wide channels such as Instagram, there are 2 types of user accounts. The first type is the one which most of us have and is subject to general user terms prepared by the management of the social channel; and the other type is the accounts which are created by making agreements on rights and laws prepared by celebrities together with the management of the social channel and are based on transfer of rights arising from agreements having their own laws.

In case that Instagram users having such kind of accounts share the photos provided by the companies on their accounts without applying any change and under the company's management, the legal status of the account owned by the Instagram user gains importance. Because, if the account in question is registered in the name of the user and has such characteristics that it cannot be transferred to anyone, closed or deactivated without the consent and demand of the user, it will be claimed that the user has an intangible right.

As per the Income Tax Law, renting out intangible rights by the owners of rights is considered as income from independent activities. In as much as, the activity of an Instagram user is nothing but renting out the area (right) owned in the cyber world to others for advertisement purposes.

As per the Income Tax Law, commercial companies have to apply 20% income tax withholding over the payments made to real persons within the scope of income from independent professional activities.

In addition, Instagram users have to declare the obtained income through annual income tax withholding.

3) The case where Instagram users who are phenomena both take product photos and share

In such a case it can be said that two different incomes are obtained. We have already stated that the income obtained by Instagram users by taking and sharing the photos of products upon the demands of companies must be evaluated as income from independent professional activities. In case that account owners share the photos taken by them and receive separate fees in return for sharing, it is also possible to mention the activity of displaying works of art.

As per the article 18 of the Income Tax Law, prices and fees received in return for making use of works of art via publication, representation, performance or display are exempt from income tax. Therefore, the incomes obtained by taxpayers from displaying their photos on Instagram are also exempt. However, as we stated in the beginning of the article, in order to benefit from this exemption, works of arts must be certified by the Ministry of Culture.

In cases where this condition is met, the fees paid by companies to owners of the works of art for the photos taken by them and for sharing them on their Instagram accounts must be subject to 17% income withholding; and in cases where the condition is not met, the withholding rate that must be applied is 20%.

Are promotional works on Instagram subject to VAT?

In the article 1 of the VAT Law, it is stated that "The deliveries and services performed within the framework of commercial, industrial, agricultural and independent professional activities in Turkey and deliveries and services arising from other activities" are subject to VAT.

Performance of the transactions in Turkey refers to that the goods are in Turkey during delivery and the service is performed in Turkey or benefited from in Turkey. In a world without boundaries, how can it be decided which transaction is performed in which country or whether a transaction is performed in Turkey?

It is impossible and in vain to decide whether the Instagram user resides in Turkey or whether he/she has taken the photos in Turkey, and whether the companies demanding to advertise their products on the account of the user benefit from this promotional activity in Turkey. However, in case that the products advertised are traded in Turkey as well, it can be

claimed that a transaction subject to value added tax arises and value added tax must be calculated exclusively for such services.

Conclusion

Today, when the Ministry of Finance keeps up with the time and follow money movements easily, it would be beneficial for those earning money from social media to remember their constitutional liabilities.

As stated in our articles of association, "Everyone has to pay taxes to meet public expenses in accordance with their financial capability."

The effort of internet account owners to perform the responsibilities imposed to the citizens by the Constitution of the Turkish Republic within the framework of goodwill will constitute a resistance conscience when we need to defend our rights to freedom of expression and to be informed via internet. Besides, the fact that tax inspectors have not come to social media icons up to now does not mean that they will not come tomorrow, either. As long as tax duties are performed within the scope of goodwill, no one will be at loss.

While ending the article, we wish you a happy new year and many "likes" and "followers" in 2015.

Statute of limitations in assessments, corrections and tax inspections

I. Introduction

Statute of limitations generally implies the termination or expiration of a right or liability due to the expiration of a certain period of time. In other words, statute of limitations is a way of gaining a right or eliminating a debt ^[1]

In financial law, the term statute of limitations constitutes a legal practice where the tax receivable of the state ends upon expiration of a timeframe determined under tax laws. ^[2]

In this article, we have addressed the concept of statute of limitations in the tax law. Our article consists of our evaluations regarding the assessment and correction statute of limitations arranged under the Tax Procedures Law and the consequences of statute of limitations in tax inspections.

II. Concept of statute of limitations in tax law

Types of statute of limitations in the tax law are as follows:

- ▶ Assessment statute of limitations,
- ▶ Correction statute of limitations,
- ▶ Penalty imposition statute of limitations,
- ▶ Collection statute of limitations.

In this article, we will specifically address assessment statute of limitations and correction statute of limitations.

Under the article 113 of the Tax Procedures Law no.213, (assessment) statute of limitations is described as the termination of the tax receivable due to the expiration of a certain period of time. According to this article, statute of limitations shall apply regardless of whether the taxpayer made any applications in this regard.

III. Assessment statute of limitations

As known, assessment is described as *"...an administrative procedure where the tax receivable is calculated by the tax office at the rates and tax bases indicated in the tax laws and the receivable is determined in terms of its amount"*.

Under the article 114 of the Law, it is stated that statute of limitations shall apply to taxes which are not assessed and communicated to the taxpayer in five years as of the beginning of the year following the calendar year when the tax receivable arises. Upon expiration of the period of statute of limitations specified in the article, the tax authority is no longer entitled to assess the tax receivable. The article 138 of the Tax Procedures Law on the other hand stipulates that tax inspection may be conducted until the end of the assessment statute of limitations, including the fiscal period not closed.

Accordingly, assessment statute of limitations prevents the tax from gaining the nature of a collectible public receivable.

Therefore, the statute of limitations here applies to the potential of becoming a possible tax receivable, rather than the tax receivable of a certain amount which is finalized or accrued. Upon expiration of the period of the assessment statute of limitations, the tax authority loses all authority to assess and communicate the tax.

IV. Correction statute of limitations

If there is a tax error in taxation procedures, this error must be corrected. However, the article 126 of the Tax Procedures Law stipulates that tax errors revealed after the expiration of the statute of limitations specified in the article 114 of the Law cannot be corrected. It is not possible to even file a lawsuit after expiration of the statute of limitations. In this regard, it is stated in the decision no. E:2001/335, K:2001/475 of 07.12.2001 taken by the State Council Plenary Session of the Tax Law Chambers that:

"Under the article 114 of the Tax Procedures Law no. 213, it is stated that the taxes which are not assessed and communicated to the taxpayer in five years starting from the beginning of the year following the calendar year when the tax receivable arises shall be subject to statute of limitations, while the article 126 states that tax errors revealed after the expiration of the statute of limitations specified in the article 114 may not be corrected."

In the material event, the correction application made on 22.3.1990 and within the statute of limitations which is five years as of the year following 1989, the year when the error was made, is within the correction statute of limitations; however, a lawsuit was not filed on time against the procedure established by not replying to this application. Since the rejection of the correction application remade with respect to the same matter in 1998, i.e. after expiration of the correction statute of limitations would grant a new litigation right, the tax court's persistence decision on the dismissal of the case is not unlawful."

This means that the legislator prescribed a 5-year timeframe both for the authority and the taxpayer, stipulating that the tax receivable not assessed in this period cannot be followed up later and the tax levied excessively shall not be corrected.

V. Statute of limitations in tax inspections

Under the article 134 of the Tax Procedures Law titled "Purpose", it is stated with respect to the inspection concept that *"The purpose of tax inspection is to search, identify and ensure the accuracy of taxes payable."* As it would be understood from the provision of the article, in tax inspections, all kinds of factors that positively or negative affect the tax base must be demonstrated.

On the other hand, it is stated in the article 138 of the Tax Procedures Law, *"The inspection may be conducted at any time until the end of the assessment statute of limitations, including the fiscal period not closed yet."*

As we have commented in the assessment statute of limitations part of our article, the inspection period is also limited to the assessment statute of limitations; in other words, it will be

limited to tax receivables pertaining to the 5 previous years. Otherwise, it would not be possible to ensure the accuracy of the tax payable in following periods and to determine the actual amount of the tax and the purpose of tax inspections would not be achieved.

At this point, it is noted that there are judicial decisions adopting an opposite view and there are examples regarding when the statute of limitations for the year of loss would start in the deduction of previous years' losses and deduction of previous years losses from the tax base. [3,4]

As known, under the clause (a) of the paragraph 1 of the article 9 of the Corporate Tax Law no. 5520, it is stated that the losses in the tax returns of previous years shall be deducted in the determination of the tax base, provided that the amounts of each year are separately shown on the corporate tax return and are not transferred for more than five years.

The article 253 of the Tax Procedures Law titled "Preservation of Books and Documents" stipulates that *"those who are obliged to keep books under this Law must retain the books they keep, as well as the documents specified in chapter three, for five years starting from the calendar year that follows the year that these books and documents are related with."*

According to the following article 254 on the other hand *"Those who are not obliged to keep books according to this Law are obliged to keep the invoices and statements of expense, as well as producers' receipts which they are obliged to receive as per the articles 232, 234 and 235 for five years starting from the calendar year following the year of their issue, and in chronological order."*

On the other hand, under the article 256 of the Tax Procedures Law titled *"Obligation to Submit Books and Documents and Other Records"*, it is stated that *"the real and legal persons specified in the aforementioned articles, as well as those subject to the obligations introduced under the repeated article 257 must submit all kinds of books, documents and reports they are obliged to keep, as well as the records pertaining to the information they are obliged to provide in micro vouchers, micro films, magnetic tapes, disks and similar media and all kinds of information and passwords required to access to or read these records, for examination and review upon the demand of authorized officials and officers within the retention period."*

The aforementioned articles of the Law stipulate the periods of keeping the taxpayers' books and documents and the taxpayers are essentially granted the right to not keep the books and documents exceeding five years. Therefore, although the inspector could demand the substantiation of records and documents pertaining to the year of loss in order to determine the accuracy of taxes payable, it would be optional for the taxpayer to submit the books and records. This is due to the fact that the failure to substantiate the documents whose statute of limitations that is clearly specified in the Law has expired cannot be expected to trigger any sanctions on the taxpayers (in our opinion, the liability of keeping the documents for 10 years under the article 82 of the Turkish Commercial Law should not have any penal consequences for tax purposes).

VI. Conclusion

Being authorized to ensure the correct determination of taxes, tax inspectors may demand during the inspection the documents whose statute of limitations have legally expired for information purposes and the taxpayer under inspection may submit the documents upon his consent. However, if a sanction is imposed on the taxpayer under inspection due to the failure to keep the documents whose statute of limitations has expired, this would not be an approach in line with the provisions of the law, since the concept of statute of limitations, which aims for the public good, is a right granted to taxpayers.

Resources

- [1] Vergi Dünyası, Mart 2012 İbrahim Organ & Doğan Bozdoğan - Tahsil Zamanlaşımı
- [2] Sekdur ve Altun, 2003:771.
- [3] 4th Chamber of the State Council, Date: 11.12.1972, File No: 1971/8097, Decision No: 1972/7362
- [4] 4th Chamber of the State Council, Date: 29.03.1973, File No: 1972/1565, Decision No:1973/1524

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır
Yakup Güneş

Geçtiğimiz günlerde 2015-2017 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program (OVP) açıklandı. Büyüme performansını yükseltirken cari işlemler açığını düşürmeye devam etmek, enflasyon hedefine ulaşmak ve böylece makroekonomik ve finansal istikrarı güçlendirmek OVP'nin temel amaçları olarak belirlendi. Özellikle ithalat (olumsuz etki) ve ihracat (olumlu etki) işlemlerindeki gelişmeleri de içine alan cari işlemler açığının azaltılması bu OVP'nin gümrük tarafını ilgilendiren kısmı olarak karşımıza çıkmaktadır. İthalatın azaltılarak ihracatın artırılmasının cari işlemler dengesini olumlu etkileyeceğini belirtmek isteriz.

OVP'de cari işlemler açığının azaltılmasında, ithalata olan bağımlılığın azaltılması ve yüksek katma değerli ürünlerin ihracatının artırılması temel amaç olarak belirtilmektedir. Bu kapsamda; ithalata bağımlılığı ve teknoloji yoğunluğu yüksek olan sanayi girdilerinin yurt içinde üretilmesini sağlayacak yatırımların desteklenmesi ile ithalatta piyasa gözetimi ve denetim sisteminin etkinliğinin artırılarak ithal ürünlerin teknik düzenlemelere uygun ve güvenli olmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.

OVP'de belirtilen cari işlemler açığının ve ithalata bağımlılığın azaltılması amacının, ithalatta koruma önlemlerinin artırılması şeklinde bir yansıması olacağını söylemek yanlış olmayacaktır. Aralık ayında ve 2015 yılında bu kapsamda yapılacak düzenlemeler "gümrükte gündem" olmuş ve olmaya devam edeceği düşüncesindeyiz.

Aralık ayında öne çıkan Gümrükte Gündem konularının detayları aşağıda yer almaktadır.

Akaryakıt ürünlerinin antrepo işlemleri

2 Aralık 2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile petrol ve akaryakıt olarak tanımlanan (sıvılaştırılmış petrol gazı dahil) eşyaların antrepo işlemlerine yönelik önemli değişiklikler yapılmıştır.

Bu değişikliklere göre;

- ▶ Petrol ve akaryakıt olarak tanımlanan ve dökme olarak gelen eşyadan (sıvılaştırılmış petrol gazı dahil), ham petrol ile yurt dışına transit edilecek eşya dışındakilerin depolanmasına yönelik akaryakıt antreposu açma ve işletme yatırım izin talepleri değerlendirmeye alınmayacaktır.
- ▶ Ham petrol ile yurt dışına transit edilecek eşya hariç olmak üzere, petrol ve akaryakıt olarak tanımlanan ve dökme olarak gelen eşya (sıvılaştırılmış petrol gazı dahil) akaryakıt antrepolarına konularak antrepo rejimine tabi tutulamayacak ve doğrudan eşyanın tabi tutulacağı gümrük rejimi hükümleri (örneğin serbest dolaşım giriş rejimi) çerçevesinde işlem yapılacaktır.
- ▶ Akaryakıt antreposu tanklarına konulan yurt dışına transit edilecek eşyanın transit rejimi dışında bir gümrük rejimine tabi tutulmasına ve transit rejimi dışında bir gümrük rejimine tabi tutulmak üzere başka akaryakıt antreposu tanklarına aktarılmasına izin verilmeyecektir.
- ▶ Sayaç sistemine geçiş süreci ile ilgili olarak, petrol ve akaryakıt olarak tanımlanan dökme eşyanın (sıvılaştırılmış petrol gazı dahil) miktarını tespit edecek olan sayaç sisteminin 15 Şubat 2015 tarihine kadar kurulması gerekmektedir.

Yurt dışına transit edilecek eşyanın depolandığı akaryakıt antrepo tanklarının tesisteki diğer akaryakıt tanklarıyla bağlantısı bulunmayacaktır.

Antrepoları teminat uygulaması

2 Aralık 2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile Onaylanmış Kişi Statü Belgesi (OKSB) ve Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası (YYS) sahibi şirketlerin C ve E tipi antrepoları hariç (bu kişiler bu antrepoları götürü teminat uygulamasından yararlanabilirler) antrepo işlemlerinde götürü teminat uygulaması sonlandırılmıştır.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığının 14.12.2014 tarihli Olurları ile antrepoları teminat uygulamasına ilişkin yeni düzenleme yapılmıştır. Bu düzenleme ile 17.12.2014 tarihinden itibaren akaryakıt antrepoları dışındaki antrepoları teminat işlemleri ile ilgili olarak; her bir antrepo bazında 01.01.2015 tarihine kadar 100.000 Avro sabit teminat ve bu teminata ilave olarak ayrıca aşağıdaki şekilde teminat alınması düzenlenmiştir:

- ▶ Antrepoları et ve et ürünleri (2. ve 16. fasıllarda sınıflandırılan), çay, muz, tütün ve tütün ürünleri, alkollü içki, mısır, cin mısırı, ceviz (kabuklu veya kabuksuz), badem (kabuklu veya kabuksuz), antep fıstığı (kabuklu veya kabuksuz) ile yer fıstığının (tohumluk, kabuklu veya kabuksuz) konulması durumunda eşyadan alınması gereken teminatın, eşyaya ilişkin toplam vergilerin % 25'i kadar olması,
- ▶ Antrepoya konulacak diğer eşyadan alınması gereken teminatın ise eşyaya ilişkin toplam vergilerin % 10'u kadar olması,
- ▶ 01.01.2015 tarihine kadar 100.000 Avro tutarındaki teminatın verilmemesi durumunda söz konusu teminat verilinceye kadar antrepoya eşya alınmasına izin verilmemesi.

Diğer yandan ÖTV'ye tabi araçların antrepoya alınması aşamasında ÖTV'nin de teminata bağlanması ile ilgili olarak, Doğu Marmara Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü tarafından Gebze Gümrük Müdürlüğüne gönderilen yazıda; ÖTV Kanunu'na ekli (II) sayılı listede yer alan araçların antrepo rejimine tabi tutulması halinde, bu araçlara ilişkin ÖTV'nin de diğer ithalat vergileri ile birlikte teminata bağlanması gerektiği ifade edilmiştir.

İhracatçı birliklerinin dahilde işleme rejimi kapsamındaki yetki ve görevlerinin Ekonomi Bakanlığı taşra teşkilatına devredilmesi

Ekonomi Bakanlığınca 10.12.2014 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2014/8 sayılı Tebliğ ile Dahilde İşleme Rejimine İlişkin İşlemlerin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılmasına Dair Tebliğ'de (İhracat: 2007/2) değişiklik yapılarak 2007/2 sayılı Tebliğ'de geçen (ek 2 hariç); "İhracatçı birlikleri genel sekreterliği" ibareleri "bölge müdürlüğü" olarak değiştirilmiştir. "Bölge Müdürlükleri"nin, Ekonomi Bakanlığının taşra teşkilatında yer alan; Marmara Bölge Müdürlüğü, Batı Anadolu Bölge Müdürlüğü, Güney Anadolu Bölge Müdürlüğü, İç Anadolu Bölge Müdürlüğü, Batı Karadeniz Bölge Müdürlüğü, Doğu Karadeniz Bölge Müdürlüğü, Doğu Anadolu Bölge Müdürlüğü, Güneydoğu Anadolu Bölge Müdürlüğü'nü ifade ettiği kaydedilmiştir.

Buna göre; dahilde işleme rejimi çerçevesinde İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerince yerine getirilmekte olan;

- ▶ Sisteme firma tanımlanması,
- ▶ Kullanıcı yetkilendirilmesi,
- ▶ Aracı ihracatçı kullanımına izin verilmesi,
- ▶ Temsilci aracılığıyla ithalata izin verilmesi,
- ▶ İhracat taahhüdünün kapatılması,

gibi belli başlı yetki ve görevlerin 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren Ekonomi Bakanlığının taşra teşkilatına devredileceği anlaşılmaktadır.

Dolaşım belgelerinin basımı, dağıtımı, satışı ve takibi konusunda Türkiye İhracatçılar Merkezine yetki verilmesi

Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca 20.12.2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 120 ve 123 seri numaralı Tebliğler ile 70 ve 77 seri no.lu Gümrük Genel Tebliğleri'nde (Gümrük İşlemleri) değişiklikler yapılarak A.TR dolaşım belgeleri, EUR.1 ve EUR-MED dolaşım sertifikaları, Form.A belgeleri ve menşe şahadetnamelerinin basım ve dağıtımını konusunda TOBB ve Konfederasyona ek olarak Türkiye İhracatçılar Meclisi de yetkilendirilmiştir.

Ayrıca, basımı ve dağıtımını yapılacak olan A.TR, EUR.1 ve EUR-MED dolaşım sertifikaları, Form.A belgeleri ve menşe şahadetnamelerinin satış ve onay ücretleri TOBB tarafından belirlenmekte iken, anılan Tebliğler ile söz konusu yetki Gümrük ve Ticaret Bakanlığının devredilmiştir.

Diğer taraftan, İhracatçı Birlikleri anılan belgelerin düzenlenmesi ve onaylanması konusunda, yetkili kuruluşlar arasına dahil edilmiştir.

Söz konusu değişiklikler yayımı tarihinde (20.12.2014) yürürlüğe girmiştir.

Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin (YGM) antrepoları üzerindeki etki alanının kısıtlanmasının durdurulması

5 seri numaralı Gümrük Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince AN6, AN7, AN8 ve AN9 kodlu antrepoları eşya girişine, antrepoları eşya çıkışına, gümrük yükümlülüğü sona erdikten sonra varsa ilgili kurumlarca yapılacak kontrol sonuçlarına göre gümrük gözetiminin sonlandırılmasına, antrepoları sayımına ve antrepo rejimine tabi eşyanın elleçlenmesine ilişkin tespit işlemleri ile ilgili hükümler yürürlükten kaldırılmış; ilgili tespit kodlarına konu işlemler gümrük müdürlüğüne gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Ancak, Danıştay 15'inci Dairesinin 18.12.2014 günlü 2014/9839 Esas No.lu Kararı ile anılan Tebliğ değişikliğinin yürütülmesi durdurulmuştur.

Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından 31.12.2014 tarihinde yayımlanan, 2014/30 sayılı Antrepoları Yapılacak İşlemler konulu Genelge ile yeni duruma göre işlemlerin nasıl yürütüleceği belirtilmiştir.

Buna göre:

- ▶ Bu tarihe kadar antrepolarında görevlendirilmiş memurlar görevlerini yapmaya devam edecek, henüz görevlendirilmemiş antrepolarında ise memur görevlendirilmesi 31.12.2014 tarihine kadar tamamlanacak,
- ▶ Memurların sorumluluklarının belirlenmesi ve netleştirilmesini teminen antrepoların sayımı yapılmaya devam edilecek ve 31.12.2014 tarihine kadar işlemler tamamlanacak,
- ▶ Antrepolarına eşya alımında, antrepolarından eşya çıkarılmasında ve antrepodan sevk işlemlerinde, sistem üzerinde yapılması gereken işlemler görevli memurlarca yerine getirilecek,
- ▶ Görevli memurlarca yapılacak işlemler 2014/1 sayılı İç Genelge'de belirtilmiş olup, bu işlemler gümrük memurlarınca yapılmaya devam edilecek,
- ▶ Antrepodaki tüm işlemlerin mevzuata uygun şekilde yürütülmesinde gümrük müdürü ve bölge müdürü de sorumludur,
- ▶ YGM'ler gümrük mevzuatı uyarınca kendilerine yüklenen iş ve işlemleri yerine getirmeye devam edecekler,
- ▶ Memurun yanı sıra YGM'nin bulunduğu antrepolarında YGM'ler de antrepoya ilişkin kilitlere sahip olacaklar,
- ▶ 2012/33 sayılı Genelge eki rehber uyarınca antrepoda tutanak düzenlenmesi gereken tüm işlemlerde işletici, görevli memurlar ve YGM müştereken tutanakları imzalayacaklar,
- ▶ YGM tarafından, antrepoların gümrük mevzuatı uyarınca yeterliliği teknik donanımları kontrol edilecek, tespit edilen eksiklikler gereğinin yapılması için gümrük idaresine bildirilecek,
- ▶ YGM'lerce de antrepoda yer alan kamera sistemlerinin ve teknik donanımların belirlenen niteliklere uygunluğu sürekli olarak kontrol altında tutulacak.

Gümrük Kanunu ve Gümrük Yönetmeliği'nin bazı maddelerinde yer alan tutarların yeniden belirlenmesi

2014 yılı için yeniden değerlendirme oranının % 10,11 (on virgöl on bir) olarak tespit edilmiş olmasından sonra, Gümrük Kanunu ve Gümrük Yönetmeliği'nin bazı maddelerinde yer alan tutarlar 5 Aralık 2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Seri No.119) ile yeniden belirlenmiştir.

Buna göre;

- ▶ Gümrük Kanunu'nun 241'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan ve 2014 yılı için 78,00 TL olarak uygulanan usulsüzlük cezası 85,00 TL'ye;
- ▶ Fazla çalışma ücretinin, ihracat işlemleri için 5,00 TL'den 7,48 TL'ye; diğer işlemler için 12,00 TL'den 17,95 TL'ye;
- ▶ Türk plakalı kamyonlar için fazla çalışma ücretinin kamyon başına ihracat için 12,00 TL'den 17,95 TL'ye; diğer işlemler için 19,00 TL'den 28,43 TL'ye;

yükseltilmiştir.

"Yükümlü Kayıt ve Takip Sistemi"ne geçilmesi

20 Aralık 2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Gümrük Genel Tebliği (Yükümlü Kayıt ve Takip Sistemi) (Seri No:1)" ile gümrük işlemlerine ilişkin olarak elektronik ortamda beyanda bulunmak isteyen gerçek/tüzel kişilerin ve bu kişiler hesabına gümrük idarelerinde doğrudan veya dolaylı temsil yoluyla işlem yapma yetkisini haiz kişilerin bilgilerinin elektronik ortamda takibi ve kontrolü ile bu bilgilerden risk analizi yapılması, inceleme ve soruşturmalarda yararlanılması amacıyla kullanılan Yükümlü Kayıt ve Takip Sistemine kayıtların yapılması, güncellenmesi ve gümrük idaresince kontrolüne ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Bu usul ve esaslara göre;

- ▶ Elektronik ortamda beyanda bulunmak isteyen gerçek/ tüzel kişi veya temsilciler BİLGE kullanıcı kodu ve şifresi kullanılarak, Bakanlığın resmi internet sitesinde yayımlanan link üzerinden giriş yapabilmekte ve bilgilerini elektronik imza ile imzalayarak sisteme kaydedilmektedirler. Bu kayıt gümrük idaresinin onayına tabi bulunmaktadır.
- ▶ Kayıt yapıldıktan sonra kaydedilen bilgilerin değişmesi veya vekâlet sürelerinin uzatılması durumunda sistemde gerçek/ tüzel kişi veya kaydı yapan temsilci tarafından güncelleme veya vekâlet süre uzatımı işlemi yapılabilmektedir. Bu işlemler gümrük idaresinin onayına tabi bulunmaktadır.
- ▶ Yükümlü Kayıt ve Takip Sistemine ilk defa kaydolacak gerçek/ tüzel kişi veya temsilci tarafından sisteme girilen bilgilerin onaylanmasını teminen, gerçek kişilerin nüfus cüzdanı, pasaport, onaylı nüfus kayıt örneği vb. kimliği tevsik edici belge ile tüzel kişilerin ise güncel Ticaret Sicil Gazetesinin ya da Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesinin aslı veya noter onaylı suretleri veya Türkiye Ticaret Sicil Gazetesini Müdürlüğüne ya da Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Müdürlüğüne veya Müdürlüğün yetkili kılacağı ve kendisine elektronik iletişim ağırları veya diskler vasıtasıyla iletilmiş bulunan odalarca onaylı örneği ile birlikte herhangi bir gümrük idaresine başvuruda bulunabilmektedir.
- ▶ Diğer yasal düzenlemelerle ayrı bir ceza tayin edilmiş haller saklı kalmak üzere, sistemde gerekli değişiklikleri veya güncellemeleri yapmadığı tespit edilen gerçek/ tüzel kişi ve/veya temsilcisi hakkında durumu tespit eden gümrük idaresince Gümrük Kanunu'nun 241 inci maddesinin birinci fıkrasına göre işlem yapılacaktır.

Halen kullanılmakta olan Firma Dosyası Takip Programının uygulanmasına 4 ay daha devam edilecek olup bu süre zarfında Yükümlü Kayıt ve Takip Sistemine kayıt yaptırmayan gerçek ve tüzel kişiler ile bu kişiler hesabına gümrük idarelerinde doğrudan veya dolaylı temsil yoluyla işlem yapma yetkisini haiz kişilerin elektronik ortamda beyanda bulunmasına müsaade edilmeyecektir.

Suudi Arabistan'a ihracatta düzenleme

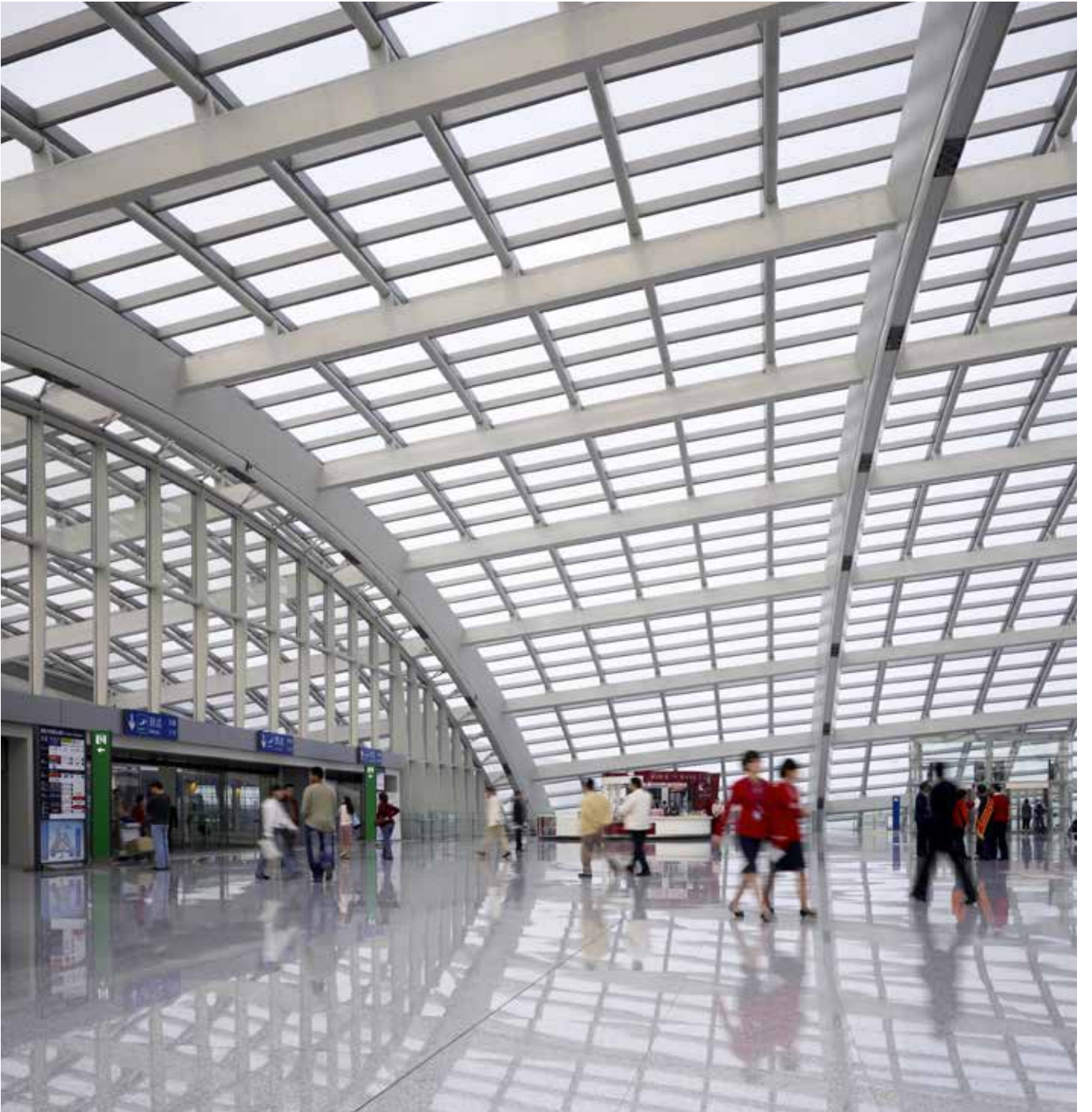
Ekonomi Bakanlığı tarafından 23.12.2014 tarihinde yayınlanan açıklamada; Suudi Arabistan'ın Ankara'daki Büyükelçiliğinden alınan bir notada; Suudi Arabistan'a yapılacak ihracat işlemlerine ait ticari fatura ve menşe şahadetnamelerinin Suudi Arabistan makamlarına elektronik ortamda iletilmesi uygulamasının 21 Ocak 2015 tarihinden itibaren uygulamaya gireceği ve bu tarihe dek ilgili sisteme kayıt yapmayan ve ürünlerinin kargo bilgilerini, faturalarını ve menşe şahadetnamelerini sistem üzerinden girmeyen firmaların evrakının Suudi Arabistan gümrük kapılarında hiçbir işleme tabi tutulmayacağı bildirilmiştir.

Söz konusu bilgi ve belgelerin elektronik ortamda gönderilmesine olanak sağlayan sistemde ihracatçı hesabı açılabilmesi için gerekli prosedürler Ekonomi Bakanlığının sitesinde yer almaktadır.

Credit Note (Alacak Belgesi) ile yapılan ithalat işlemlerinde KKDF

Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 26.12.2014 tarihli 0004843134 sayılı dağıtımli yazısında; bir inceleme raporundan bahisle, ithalattaki Credit Note (Alacak Belgesi) ile yapılacak işlemlerde KKDF ve KDV tahsiline dair yapılacak uygulamaya açıklık getirilmiştir.

Bahse konu yazıda; "...serbest dolaşıma giriş beyannamelerinde (ithalat) yurt dışına ödeme yapıldığına dair banka belgesi ibraz edilememesi yada kısmi belge ibrazıyla geri kalan kısmın yurt dışındaki firmalardan alınacak "Credit Note" (Alacak Belgesi) ile tamamlanmak istenmesi durumunda yurt dışına transfer edilmeyen kısım için kaynak kullanımını destekleme fonu (KKDF) alınmadan ve KDV matrahına dahil edilmeden işlem yapılmaması..." hususu talimatlandırılmıştır.

Türkiye'deki gelişmeler

- ▶ **Üçüncü çeyrek büyüme verileri açıklandı.** Buna göre, GSYİH bir önceki yılın aynı dönemine göre % 1,7 büyüdü. Büyümenin kırılımına bakıldığında ise, iç talep (% 0,2) ve yatırımlar (% -0,4) yerinde sayarken, kamu harcamaları (% 6,6) ve ihracatın (% 8,0) büyümeyi desteklediği, ithalatın ise (% -1,8) daraldığı görülüyor. Dünya ekonomisinin çizdiği düşük büyüme performansının Türkiye ekonomisini de etkilediği açıkça görünüyor. Önümüzdeki dönem ise dünya ekonomisinin içinde bulunduğu düşük büyüme trendi ve önemli ticaret ortaklarımızın içinde bulunduğu siyasi ve ekonomik durum nedeniyle, üçüncü çeyrek performansından çok da uzaklaşamayacağını gösteriyor.
- ▶ **Merkez Bankası politika faizini değiştirmeyerek % 8,25'te sabit tuttu.** Bankanın bu kararı piyasa beklentilerine paralel gerçekleşti. 2015'te petrol fiyatlarındaki düşüş ile beraber enflasyonun gerilemesi ile faizlerin düşürüleceğine inananlar yanında, dış finansman tarafındaki olası problemler nedeniyle faizlerin inmeyeceğini düşünenler de bulunuyor.
- ▶ **Dolar/TL kurundaki aşırı harekete karşı Merkez Bankası farklı bir müdahalede bulundu.** Buna göre, enerji ithalatçısı KİT'lerin döviz ihtiyacının gerekli görülen kısmının doğrudan Hazine ve Merkez Bankası tarafından karşılanacağını duyurdu. USD/TL kurunun 2,41 gibi tarihi yüksek seviyelere yükselmesinin ardından yapılan bu açıklamadan sonra, Enerji Bakanı Taner Yıldız, BOTAŞ'ın yıl sonuna kadar 1,2 milyar dolar ödemesinin bulunduğunu ve bunun tamamının da TCMB tarafından karşılanacağını belirtti. Merkez Bankası yaptığı bu müdahale ile piyasadan toptan bir döviz alıcısını çekerek olası spekülasyonları engellerken, dövize de dolaylı yoldan müdahale etmiş oldu.
- ▶ **Yapısal reform programının ikinci paketi açıklandı.** Türkiye'nin süregelen uzun vadeli bazı eksiklerinin hedeflendiği bu programın başlıkları şu şekilde oluştu: Üretimde verimlilik, yurt içi tasarruf, İstanbul Finans Merkezi, kamu harcamaları, kamu gelirleri kalitesinin artırılması, iş ve yatırım geliştirme, istatistiki bilgi kalitesi ve kayıtdışı ekonominin azaltılması. Bu maddelerin alt başlıklarında yer alan hedeflerin ve aksiyon planlarının uygulanmasının uzun vadede Türkiye için en önemli hikayelerden biri olacağını öngörüyoruz. Aşağıdaki dört haberi de bu paket kapsamında okumayı doğru buluyoruz:
- ▶ Açıklanan yapısal reform paketi kapsamında **konut kredilerine yönelik yeni kriterler** getirilmesi planlanıyor. Taşınmaz yatırımlarındaki artışın kontrol edilebilmesi amacıyla gayrimenkul kredilerine yönelik mevcut vergi avantajları, konut sahipliği sayısı ve kredi miktarı gibi kriterlere göre gözden geçirilecek. Bu düzenlemenin yatırım amaçlı alınan konutlar ile barınma ihtiyacını giderme amaçlı alınan konutları birbirinden ayırmayı hedeflediğini düşünüyoruz.

- ▶ **Başbakan Yardımcısı Ali Babacan**, özel sektörün borçlanma vadesinde bir sıkıntı görmediklerini, ancak, **bankaların kısa vadeli borç yüküne itirazları olduğunu** söyledi. Bankaların yurt dışı borçlarının yüzde 60'ının kısa vadeli olduğuna dikkat çeken Babacan, "Bundan memnun değiliz. Bir aya kadar bu konuda önemli düzenlemler yapacağız. Maliyeti düşük olduğu için kısa vadeli borçlanmayı tercih eden bankaların uzun vadeli borçlanması için bir düzenleme hazırlığımız var." diye konuştu. Uzun dönem borçlanmayı teşvik eden bir düzenleme mi, yoksa kısa vadeli borçları "cezalandıran" bir düzenleme mi olacağını göreceğiz ancak bir süredir bankacılık sisteminin kredi/mevduat rasyosunun çok yükseldiğinden ve bunun fonlama üzerindeki etkilerinden yazılarımızda bahsediyoruz.
- ▶ **İthal cep telefonu ve bazı elektronik eşyalara ek vergi gelebilir.** Resmi açıklamalara göre, Türkiye 2013'te 2,7 milyar dolar, 2014'ün ilk 9 ayında ise yaklaşık 2 milyar dolar ithal cep telefonu faturası ödedi. Damping şikayetleri kapsamında bu alandaki ithalata ek vergi veya koruyucu önlemler hazırlığı yapıldığı açıklandı.
- ▶ BDDK'nın yayınladığı taslak yönetmeliğe göre, **bankalar döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlere yönelik kredileri için ayırdığı genel karşılık oranını** yüzde 0 olarak uygulayabilecek.
- ▶ **Dünya Bankası, IMF ve OECD Türkiye tahminlerini güncelledi.** Dünya Bankası 2014 büyüme tahminini % 3,5'ten % 3,1'e indirdi. Banka 2015'te % 3,5 büyüme tahmin etmeye devam ediyor. Bankanın görüşüne göre, orta vadede Türkiye'nin büyüme beklentileri özel yatırımların toparlanmasına ve yapısal reformların uygulanmasına bağlı olacak. IMF'nin Türkiye Konsültasyon Raporu'na göre, 2014'te % 3,0, 2015 ve 2016'da ise sırasıyla % 3,0 ve % 3,7 büyüme, 2014-19 döneminde ise ortalama % 3,4 büyüme tahmin ediliyor. IMF'nin aynı dönemde dünyanın tamamı için ortalama % 4,0 oranında büyüme öngördüğünü, yani Türkiye'nin dünyadan daha yavaş büyüyeceğini düşündüğünü belirtmek gerekiyor. IMF raporunda ise Türkiye'nin dış dengesizlikleri ve bunlardan kaynaklanan risklere odaklanılıyor ve önümüzdeki döneme dair oldukça güçlü uyarılar bulunuyor. OECD tarafından yılda iki kez hazırlanan Ekonomik Görünüm raporunda ise Euro Bölgesi'nde durgunluk ve Japonya'nın resesyona girmesinin, küresel ekonominin önündeki büyüyen riskler olduğu vurgulanıyor. Türkiye'ye yönelik olarak OECD, 2014 yılında % 3,0, 2015'te ise % 3,2'lik büyüme öngörüyor.
- ▶ **Dış müteahhitlikte 10 milyar dolarlık kayıp:** Dünya gazetesinin Ekonomi Bakanlığı ve Türkiye Müteahhitler Birliği'nden alınan rakamlarla yaptığı çalışmaya göre, bölgesel çalkantılar nedeniyle Türkiye'nin dış müteahhitlik gelirlerinde 2014'te 10 milyar dolar iş kaybı olduğu belirtildi. Buna göre, 2012'de 29,7 milyar dolar, 2013'te ise 32,6 milyar dolar gelir elde eden sektörün 2014'te % 37 düşüşle 20,4 milyar dolar gelire ulaştığı belirtiliyor.

- ▶ **Türkiye'de bu yıl yaşanan olumsuz iklim koşullarının tarım sektörüne faturası ağır oldu.** 2014 yılı bitkisel üretim tahminlerini açıklayan TÜİK'e göre 2014 yılında tahıl ve bitkisel ürünlerin üretimi geçen yıla göre % 6,6 azaldı.
- ▶ **Kamu bankalarının katılım bankacılığı çalışmaları hız kazandı. Vakıfbank** Yönetim Kurulu, katılım bankası kurmak amacıyla, İslam Kalkınma Bankası'ndan 300 milyon dolarlık proje finansmanı temini için Genel Müdürlüğü yetkilendirdi. Aynı şekilde **Halkbank** da, katılım bankası kuruluş işlemleri için BDDK'ya ön izin başvurusunda bulundu. Bilindiği gibi Ziraat Bankası'nın katılım bankacılığı kuruluşu da tamamlanmak üzere. Böylelikle, yakın bir gelecekte Türkiye'deki Katılım Bankaları'nın sayısı 7'ye çıkmış olacak.
- ▶ **İşsizlik oranı artmaya devam ediyor.** Mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranı 2012 yılının ortasından beri düzenli olarak artarak Eylül ayı itibarıyla % 10,5'e ulaştı. Bu oran son üç yılın en yüksek işsizlik rakamı.
- ▶ Bloomberg ajansında yayınlanan bir habere göre **3. havaalanı projesinin finansman kredisi için sürdürülen çalışmalar ilerliyor.** Habere göre, tamamı Türk altı bankadan oluşacak konsorsiyumda üç kamu bankası da yer alacak ve en büyük finansman kamu bankalarından gelecek. Proje inşaat maliyetinin 10,3 milyar euro olması bekleniyor. Aralık ayında Türkiye'deki yolsuzluk algısı ve gerçekleri ile ilgili iki yeni açıklama geldi. İlk olarak Uluslararası Şeffaflık Örgütü 2014 raporuna göre Türkiye yolsuzluk algısında 53. sıradan 64'de geriledi. Çin, Türkiye ve Angola bu yıl endekste en hızlı düşen ülkeler oldu.

Global gelişmeler

- ▶ Aralık ayında dünyadaki en önemli gelişme **Pakistan'da yaşanan okul baskınında** çoğunluğu 9-14 yaş arasında öğrencilerden oluşan 150 kişinin katledilmesiydi. Öldürülen çocukların acılı aile ve yakınlarına baş sağlığı diliyoruz.

► **FED faiz artırımı için “sabırlı” olacağını açıkladı:**

Amerika Merkez Bankası (FED) merakla beklenen Aralık ayı toplantısında faiz artırımı konusunda “sabırlı” olacağını açıkladı. Buna göre, politika faizinde artırım konusunda sabırlı davranılacağını ve bunun da daha önce tabir edilen “kayda değer zaman” ile uyumlu olduğu belirtildi. Analistlerin görüşleri farklılaşmakla birlikte, en azından iki toplantı süresi kadar daha FED'den herhangi bir faiz artırım hamlesi beklenmiyor. Özellikle gelişmekte olan piyasa ekonomileri, yüksek tasarruf açığı olan ülkeler ve yüksek enerji ihtiyacı olan ülkeler için faiz artırımı dikkatlice takip ediliyor. FED'in er ya da geç yapacağı faiz artırımının, borçlanma maliyetlerinin artmasına ve gelişmekte olan ekonomilere sermaye akımlarında azalmaya neden olması bekleniyor. Bu nedenle, FED'in kararı Türkiye için önem arz etmeye devam edecek.

► Aşağıdaki bölümü ise **Rusya'da giderek hızlanan kriz semptomlarına ve Türkiye'ye etkilerine** ayırdık:

Petrol varil fiyatının 55 doların altına düşmesinden en çok etkilenen ülkelerden biri olan Rusya ekonomisi geçen ay rubledeki değer kaybından kaynaklı oldukça dalgalı bir seyir izledi. Rusya Merkez Bankası ülkenin 1998 yılında temerrüde düşmesinden bu yana yaşanan en ciddi krizin etkilerini hafifletmek için olağanüstü girişimlerde bulundu. Rubledeki değer kaybını önlemek için sene başından bu yana 90 milyar dolar harcamasının yanı sıra 11 Aralık'ta politika faizini 100 puan artırarak % 10,5'e, 16 Aralık'ta ani bir toplantıyla % 17'ye çıkardı. Batı yaptırımlarından oldukça etkilenen Rusya'nın içinde bulunduğu durum için ABD Dış İşleri Bakanı John Kerry yaptığı açıklamada; Rusya'nın yaptırımların en kısa sürede gevşetilebilmesi için Rusya'nın Ukrayna üzerinde izlediği dış politikanın değiştirilmesi gerektiğini vurguladı.

Rusya Merkez Bankası'nın politika faizini % 17'ye çıkarmasının ardından devam eden üç günde ruble % 25 değer kaybetti. Dolar/Ruble kuru tarihi yüksek seviyelerden 80'i gördü. Türkiye de bu çalkantıdan etkilendi. USD/TL kuru tarihinin en yüksek oranı olan 2,41 seviyesini gördü.

Türkiye sadece kur yönünden olumsuz etkilenmiyor. Rusya ekonomisinin girdiği kriz Türkiye'yi ihracat, turizm ve inşaat sektörleri üzerinden etkiliyor. TÜİK verilerine göre Türkiye'ye gelen turistlerin % 12'si Rus ve toplam turizm gelirlerinden orantılandığında 3,5 milyar dolar civarında yıllık gelir söz konusu. Ayrıca bavul ticaretinin de 4 milyar dolara yaklaştığı tahmin ediliyor. Yıllık 30 milyar dolarlık ticaret hacmine sahip olduğumuz Rusya'ya 2014 ilk on ayında yapılan ihracat yüzde 14 gerilemiş ve en fazla ihracat yapan sektörler olan “tekstil ve hammaddeleri” ile “taşıt araçları ve yan sanayi” geçen yıl ilk on aya göre yüzde 30 azalmış. Devlet Başkanı Putin yaptığı açıklamada, bu kriz halinin 2017 yılına kadar süreceğini belirtti. 2015'te Rusya'nın % 4,5-5,0 aralığında daralması bekleniyor. Bu arada, Çin ile Rusya yaptığı anlaşma ile Rusya'ya 24 milyar dolarlık F/X swap imkanı tanıdı böylelikle rublenin değer kaybı durdu.

► **S&P Jeopolitik Riskler Raporu yayımlandı.** Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard and Poor's, “2015'teki En Büyük Jeopolitik Riskler” raporu yayımladı. Raporda göze çarpan en önemli iki gelişme, Rusya'nın uyguladığı dış politikanın, ülke ekonomisini giderek Batı'dan

daha izole bir hale getirdiği ve bunun da ülke kredi notunda bir baskı unsuru olabileceği; diğer yandan Türkiye için ise daha geniş çapta risk öngördüklerini, Ortadoğu'da savaşan gruplar tarafından mevcut krizin bir kısmının Türkiye'ye ithal edilebileceğinin dile getirilmesi oldu. Türkiye için en büyük güvenlik riskinin, terör örgütü IŞİD tarafından Türkiye'de şiddet olaylarının gerçekleştirilmesi olduğunu vurgulayan S&P, yürütülmekte olan çözüm sürecinin kesintiye uğramasının da ülke primlerini dikkate değer bir oranda artırabileceğini ifade etti. Bu tip olumsuzlukların, Türk şirketlerinin borçlanma maliyetinde bir artışa yol açabileceğinin belirtilmesinin yanı sıra, kamu finansmanının da bozulabileceğine dikkat çekti.

► **Brezilya Merkez Bankası, politika faizini 50 baz puan artırıp % 11,75'e yükseltti.** Brezilya'da faiz böylece 2011'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı.

► **IMF'nin “Turkey: Selected Issues” (Türkiye: Seçilmiş Konular) adlı raporunu okuyucular için inceledik.**

Raporda öncelikle dışsal dengesizlikler ve cari hesap, enflasyon hedeflemesinde kredibilitenin durumu, döviz kuru ve bankacılık sektörünün risk durumu üzerine bir dizi tespitler ve politika önerileri yer alıyor. Cari açığın % 2-3 oranına çekilmesi de öncelikli politika hedefi olarak öneriliyor. Ulusal tasarrufların artırılmasının, dış dengesizliklere karşı Türkiye'yi daha güçlü hale getireceğinin vurgulandığı raporda önerilen politikalar ise özel tasarruflarının artırılmasının desteklenmesi, kamu gelirlerinin artırılması, bu iki faktörün olmadığı durumlarda uygulanabilecek sıkı para politikası ile daha yüksek reel faiz politikası olarak göze çarpıyor.

Enflasyon kredibilitésinin yüksek olmadığına ifade edildiği raporda, para politikasındaki sıkı duruşun uygulanacak pozitif reel faiz ile desteklenmesi gerektiği, % 5 olarak hedeflenen enflasyonun beklenti anketleri çerçevesinde kısa ve orta vadede güvenilir olmadığı dile getiriliyor.

Döviz pozisyonu ve banka sektörünün riskleri ile ilgili olarak ise; uygulanan makro-ihiyati politikaların döviz riskini azaltmada başarılı olmadığı ve bu politikaların etkileri üzerine daha fazla çalışma yapılması gerektiği, döviz uygulanan zorunlu karşılık oranlarının daha yüksek olmasının sağlayacağı kolaylıklar, merkez bankasının dövizli kredi portföyleri üzerindeki riskler ve bunların kalitesi ile ilgili çalışmaların daha fazla yapılması gibi konuların üzerinde durulduğu dikkat çekiyor.

Sirküler indeks

No	Tarih	Konu
113	31.12.2014	"Kayıt Saklama Gereksinimi" yükümlülüğünün kapsamına ilişkin açıklama yapıldı.
112	31.12.2014	2015 yılında, mobil telefon aboneliğinin ilk tesisinde ödenmesi gereken özel iletişim vergisi 44 TL olarak belirlendi.
111	31.12.2014	Meslek mensuplarınca (SM, SMMM ve YMM) 2015 yılında uygulanacak olan asgari ücret tarifesi yayınlandı.
110	31.12.2014	İndirimli orana tabi işlemlerde 2015 yılında uygulanacak iade sınırı 19.500 TL olarak belirlendi.
109	30.12.2014	Sosyal güvenlik primine esas kazançların 2015 yılında uygulanacak olan alt ve üst sınırları.
108	30.12.2014	2015 yılında uygulanacak asgari geçim indirimi tutarları.
107	30.12.2014	2015 yılında uygulanacak asgari ücret tutarları belirlendi.
106	30.12.2014	2015 yılında veraset ve intikal vergisinden istisna olarak dikkate alınacak tutarlar ile vergi tarifesi açıklandı.
105	30.12.2014	2015 yılında uygulanacak harç tutarları açıklandı.
104	30.12.2014	2015 yılında uygulanacak maktu damga vergisi tutarları açıklandı.
103	30.12.2014	Vergi Usul Kanunu'nda yer alan bazı parasal büyüklüklerin 2015 yılında uygulanacak tutarları açıklandı.
102	30.12.2014	2015 yılında uygulanacak usulsüzlük ve özel usulsüzlük ceza tutarları açıklandı.
101	30.12.2014	2015 yılında uygulanacak motorlu taşıtlar vergisi tutarları açıklandı.
100	30.12.2014	2014 yılında elde edilen bazı gelirlere uygulanacak enflasyon indirim oranı % 103,8 olarak açıklandı.
99	30.12.2014	Gelir Vergisi Kanunu kapsamında 2015 yılında uygulanacak bazı parasal büyüklükler açıklandı.
98	30.12.2014	2015 yılında elde edilen ücret ve ücret dışındaki gelirlere uygulanacak gelir vergisi tarifeleri açıklandı.
97	23.12.2014	Kıdem tazminatı tavanı, çocuk yardımı ve sigortalılara yapılan ödemelerdeki istisna tutarlar (01.01.2015-30.06.2015).
96	18.12.2014	2015 yılında kullanılacak yasal defterlerin 31 Aralık 2014 tarihine kadar tasdik ettirilmesi gerekiyor.
95	15.12.2014	Vergi Usul Kanunu uyarınca yapılan reeskont işlemlerinde kullanılacak oran % 10,5 olarak belirlendi.
94	12.12.2014	Vergi borçlarını yeniden yapılandıranların 1 Aralık'tan itibaren tahakkuk eden vergilerini vadesinde ödemeleri gerekiyor.
93	08.12.2014	FATCA kapsamında ABD ile prensipte anlaşmaya varan ülkelere anlaşma imzalamaları için verilen süre uzatıldı.
92	04.12.2014	Kıymetli taş teslimindeki KDV istisna uygulamasına ilişkin açıklama yapıldı
91	01.12.2014	6552 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan bazı kamu alacaklarına ilişkin başvuru ve ilk taksit süreleri 1 ay uzatıldı.
90	01.12.2014	2013 yılı indirimli orana tabi işlemlere ilişkin iade talebinin en geç Kasım KDV beyannamesi ile yapılması gerekiyor.
89	28.11.2014	Kesinleşmiş vergi borçlarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin ek açıklamaların yer aldığı İç Genelge yayınlandı.
88	19.11.2014	2014 yılına ilişkin emlak vergisi, veraset ve intikal vergisi ile çevre temizlik vergisinin ikinci taksit ödeme süreleri.
87	18.11.2014	2014 yılına ilişkin yeniden değerlendirme oranı % 10,11 olarak açıklandı.
86	27.10.2014	Aerosol üretiminde kullanılan LPG'ye ilişkin olarak ödenen ÖTV'lerin iade esasları açıklandı.
85	22.10.2014	Aerosol üretiminde kullanılan LPG'ye ilişkin özel tüketim vergileri önce ödenip sonra iade alınacak.
84	21.10.2014	Yıllık ve munzam oda aidatlarının 2014 yılı ikinci taksitlerinin 31 Ekim 2014 tarihine kadar ödenmesi gerekiyor.
83	20.10.2014	Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nde bazı değişiklikler yapıldı.
82	01.10.2014	Borsa İstanbul'da işlem gören tahvil ve bonolar ile kira sertifikalarının 30 Eylül 2014 tarihli borsa rayıçleri.

Vergi Takvimi

2015 Ocak ayı mali yükümlülükler takvimi

7 Ocak 2015 Çarşamba	Aralık 2014 dönemine ilişkin çeklere ait değerli kâğıtlar vergisinin bildirim ve ödenmesi
12 Ocak 2015 Pazartesi	16-31 Aralık 2014 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
15 Ocak 2015 Perşembe	Aralık 2014 dönemine ait kolalı gazoz, alkollü içecekler ve tütün mamullerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Aralık 2014 dönemine ait dayanıklı tüketim ve diğer mallara ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Aralık 2014 dönemine ait tescile tabi olmayan motorlu taşıt araçlarına ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Aralık 2014 dönemine ait banka ve sigorta muameleleri vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Aralık 2014 dönemine ait özel iletişim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Aralık 2014 dönemine ait kaynak kullanımı destekleme fonu kesintilerinin bildirim ve ödenmesi
20 Ocak 2015 Salı	Aralık 2014 dönemine ait belediyelere ödenecek vergilerin (haberleşme vergisi hariç) beyanı ve ödenmesi
	Aralık 2014 dönemine ait şans oyunları vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Aralık 2014 dönemine ait yarışma ve çekilişler ile futbol müsabakalarına ait müşterek bahislerle ilgili veraset ve intikal vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
23 Ocak 2015 Cuma	Aralık 2014 dönemine ait gelir vergisi stopajının muhtasar beyanname ile elektronik ortamda beyanı
	Aralık 2014 dönemine ait kurumlar vergisi stopajının muhtasar beyanname ile elektronik ortamda beyanı
	Aralık 2014 dönemine ait istihkaktan kesinti suretiyle tahsil edilen damga vergisi ile sürekli mükellefiyeti bulunanlar için makbuz karşılığı ödenmesi gereken damga vergisinin elektronik ortamda beyanı
	Aralık 2014 dönemine ilişkin sosyal güvenlik primlerinin elektronik ortamda beyan edilmesi
	Ekim-Kasım-Aralık 2014 dönemine ait gelir vergisi stopajının muhtasar beyanname ile elektronik ortamda beyanı
	GVK geçici 67. madde uyarınca Ekim-Kasım-Aralık 2014 döneminde yapılan tevkifatın muhtasar beyanname ile elektronik ortamda beyanı
26 Ocak 2015 Pazartesi	Aralık 2014 dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve ödemesi
	Ekim-Kasım-Aralık 2014 dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	1-15 Ocak 2015 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Aralık 2014 dönemine ait muhtasar beyanname ile beyan edilen gelir vergisi stopajının ödenmesi
	Aralık 2014 dönemine ait muhtasar beyanname ile beyan edilen kurumlar vergisi stopajının ödenmesi
	Ekim-Kasım-Aralık 2014 dönemine ait gelir vergisi stopajının ödenmesi
	Aralık 2014 dönemine ait istihkaktan kesinti suretiyle tahsil edilen damga vergisi ile sürekli mükellefiyeti bulunanlar için makbuz karşılığı ödenmesi gereken damga vergisinin ödenmesi
	GVK geçici 67. madde uyarınca Ekim-Kasım-Aralık 2014 döneminde yapılan tevkifatın ödenmesi

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesi- 2015 (Ücretler)					
Gelir dilimi	Vergi oranı				
12.000 TL'ye kadar	% 15				
29.000 TL'nin 12.000 TL'si için 1.800 TL, fazlası	% 20				
106.000 TL'nin 29.000 TL'si için 5.200 TL, fazlası	% 27				
106.000 TL'den fazlasının 106.000 TL'si için 25.990 TL, fazlası	% 35				
Gelir vergisi tarifesi- 2015 (Diğer gelirler)					
Gelir dilimi	Vergi oranı				
12.000 TL'ye kadar	% 15				
29.000 TL'nin 12.000 TL'si için 1.800 TL, fazlası	% 20				
66.000 TL'nin 29.000 TL'si için 5.200 TL, fazlası	% 27				
66.000 TL'den fazlasının 66.000 TL'si için 15.190 TL, fazlası	% 35				
Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)					
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)				
2013	12,00				
2014	12,00				
2015	13,00				
Engellilik indirimi (2015)					
Engellilik derecesi	Tutarı (TL)				
Birinci derece engelliler için	880				
İkinci derece engelliler için	440				
Üçüncü derece engelliler için	200				
Asgari geçim indirimi (2015)					
Çocuk sayısı/ Eşin durumu	Çocuk yok	1 çocuk	2 çocuk	3 çocuk	4 çocuk
Çalışıyor	90,11 TL	103,63 TL	117,15 TL	126,16 TL	135,17 TL
Çalışmıyor	108,14 TL	121,65 TL	135,17 TL	144,18 TL	153,19 TL
Konut kira geliri istisnası					
Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)				
2013	3.200				
2014	3.300				
2015	3.600				
Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)					
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)				
2013	9.400				
2014	9.700				
2015	10.600				
Arıza kazançlarına ilişkin istisna					
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)				
2013	21.000				
2014	21.000				
2015	23.000				
Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı					
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)				
01.01.2015 - 30.06.2015	3.541,37				

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.04.2006 - 18.11.2009	2,50
19.11.2009 - 18.10.2010	1,95
19.10.2010 tarihinden itibaren	1,40
Tecil faizi oranları (Yıllık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
28.04.2006 - 20.11.2009	24
21.11.2009 - 20.10.2010	19
21.10.2010 tarihinden itibaren	12
Yeniden değerlendirme oranları	
Yıl	Oran (%)
2012	7,8
2013	3,93
2014	10,11
Fatura düzenleme sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2013	800
2014	800
2015	880

Amortisman sınırı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2013	800
2014	800
2015	880
Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları	
Reeskont işlemlerinde	% 9,00
Avans işlemlerinde	% 10,50
VUK kapsamındaki reeskont işlemlerinde	% 10,50
Not: Bu oranlar 14.12.2014 tarihinden itibaren yapılan işlemler için geçerlidir.	

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kağıt için)	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2013	1.487.397,70
2014	1.545.852,40
2015	1.702.138,00
Damga vergisi oran ve tutarları (2015)	
Damga vergisine tabi kağıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avanslar dahil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	35,00 TL
Gelir tablosu	16,90 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	45,30 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	60,50 TL
Katma değer vergisi ve muhtasar beyannameler	29,90 TL
SGK sigorta prim bildirgesi	22,30 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2015 yılı)		
Evlatlıklar dahil furuş ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	161.097 TL	
Furuş bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinde	322.392 TL	
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	3.711 TL	
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde	3.711 TL	
Vergi tarifesi (2015 yılı)		
Matrah dilim tutarları	Vergi Oranı	
	Veraset yoluyla intikal	İvazsız intikal
İlk 200.000 TL için	% 1	% 10
Sonra gelen 480.000 TL için	% 3	% 15
Sonra gelen 1.060.000 TL için	% 5	% 20
Sonra gelen 1.900.000 TL için	% 7	% 25
Matrahın 3.640.000 TL'yi aşan bölümü için	% 10	% 30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler		
Ödemeler / kesintiler	01.01.2015-30.06.2015 (TL)	01.07.2015-31.12.2015 (TL)
Brüt asgari ücret	1.201,50	1.273,50
Sosyal güvenlik primi işçi payı (% 14)	168,21	178,29
İşsizlik sigortası primi işçi payı (% 1)	12,02	12,74
Gelir vergisi matrahı	1.021,27	1.082,47
Hesaplanan gelir vergisi (% 15)	153,19	162,37
Asgari geçim indirimi (Bekar) (-)	90,11	90,11
Kesilecek gelir vergisi	63,08	72,26
Damga vergisi (binde 7,59)	9,12	9,67
Kesintiler toplamı	252,43	272,96
Net asgari ücret	949,07	1.000,54
Yıllık brüt asgari ücret		
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
2013	12.000,60	
2014	13.230,00	
2015	14.850,00	
Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları		
Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.01.2015-30.06.2015	1.201,50	7.809,90
01.07.2015-31.12.2015	1.273,50	8.277,90

Income Tax

Income tax tariffs- 2015 (Salaries)					
Income bracket	Tax rate				
Up to TRL 12.000	15 %				
For TRL 29.000; for the first TRL 12.000, TRL 1.800, for above	20 %				
For TRL 106.000; for the first TRL 29.000, TRL 5.200, for above	27 %				
For more than TRL 106.000, for TRL 106.000, TRL 25.990, for above	35 %				
Income tax tariffs- 2015 (Other income)					
Income bracket	Tax rate				
Up to TRL 12.000	15 %				
For TRL 29.000; for the first TRL 12.000, TRL 1.800, for above	20 %				
For TRL 66.000; for the first TRL 29.000, TRL 5.200, for above	27 %				
For more than TRL 66.000, for TRL 66.000, TRL 15.190, for above	35 %				
Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)					
Year	Amount (TRL)				
2013	12,00				
2014	12,00				
2015	13,00				
Disability allowance (2015)					
Degree of disablement	Amount (TRL)				
For 1 st degree disabled	880				
For 2 nd degree disabled	440				
For 3 rd degree disabled	200				
Minimum living allowance (2015)					
Number of children /Status of spouse	No children	1 child	2 children	3 children	4 children
Employed	TRL 90,11	TRL 103,63	TRL 117,15	TRL 126,16	TRL 135,17
Unemployed	TRL 108,14	TRL 121,65	TRL 135,17	TRL 144,18	TRL 153,19
Exemption for house rental income					
Year when the income is derived	Amount (TRL)				
2013	3.200				
2014	3.300				
2015	3.600				
Exemption in capital gains (Except securities)					
Year when the gain is derived	Amount (TRL)				
2013	9.400				
2014	9.700				
2015	10.600				
Exemption in incidental income					
Year when the gain is derived	Amount (TRL)				
2013	21.000				
2014	21.000				
2015	23.000				
The upper limit of severance pay exempt from income tax					
Period	Amount (TRL)				
01.01.2015 - 30.06.2015	3.541,37				

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183

Delay charge and delay interest rates (Monthly)	
Period	Rate (%)
21.04.2006 - 18.11.2009	2,50
19.11.2009 - 18.10.2010	1,95
Since 19.10.2010	1,40
Deferral interest rates (Annual)	
Period	Rate (%)
28.04.2006 - 20.11.2009	24
21.11.2009 - 20.10.2010	19
Since 21.10.2010	12
Revaluation rates	
Year	Rate (%)
2012	7,8
2013	3,93
2014	10,11
Limit for issuing invoice	
Year	Amount (TRL)
2013	800
2014	800
2015	880

Depreciation limit	
Year	Amount (TRL)
2013	800
2014	800
2015	880
Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions	
In rediscount transactions	9,00 %
In advance transactions	10,50 %
In rediscount transactions under TPL	10,50 %
Note: These rates are applicable to the transactions conducted as of 14.12.2014.	

Stamp Duty

Maximum stamp duty (For each paper)	
Year	Amount (TRL)
2013	1.487.397,70
2014	1.545.852,40
2015	1.702.138,00
Stamp duty rates and amounts (2015)	
Papers subject to stamp duty	Rate/Amount
Contracts	9,48 per thousand
Wages (Including advances)	7,59 per thousand
Rental contracts	1,89 per thousand
Balance sheet	TRL 35,00
Income statement	TRL 16,90
Annual income tax return	TRL 45,30
Corporate tax return	TRL 60,50
Value added tax and withholding tax returns	TRL 29,90
Social Security Institution insurance premium declarations	TRL 22,30

Inheritance and Transfer Tax

Exemptions (2015)		
For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse	TRL 161.097	
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant	TRL 322.392	
For transfers conducted without any consideration	TRL 3.711	
For prizes won in competitions and lotteries held for money and property	TRL 3.711	
Tax tariff (2015)		
Tax base bracket amounts	Tax rate	
	Transfer through inheritance	Transfer without any consideration
For the first TRL 200.000	1 %	10 %
For the next TRL 480.000	3 %	15 %
For the next TRL 1.060.000	5 %	20 %
For the next TRL 1.900.000	7 %	25 %
For the tax base portion exceeding TRL 3.640.000	10 %	30 %

Minimum Wage and Social Security

Minimum wage and withholdings		
Payments / withholdings	01.01.2015-30.06.2015 (TRL)	01.07.2015-31.12.2015 (TRL)
Gross minimum wage	1.201,50	1.273,50
Social security premium employee's contribution (14 %)	168,21	178,29
Unemployment insurance premium employee's contribution (1 %)	12,02	12,74
Income tax base	1.021,27	1.082,47
Income tax calculated (15 %)	153,19	162,37
Minimum living allowance (Single) (-)	90,11	90,11
Income tax to be withheld	63,08	72,26
Stamp duty (7,59 per thousand)	9,12	9,67
Total withholdings	252,43	272,96
Net minimum wage	949,07	1.000,54
Annual gross minimum wage		
Year	Amount (TRL)	
2013	12.000,60	
2014	13.230,00	
2015	14.850,00	
The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium		
Period	Lower limit (TRL)	Upper limit (TRL)
01.01.2015-30.06.2015	1.201,50	7.809,90
01.07.2015-31.12.2015	1.273,50	8.277,90

EY Hakkında

EY bağımsız denetim, vergi, kurumsal finansman ve danışmanlık hizmetlerinde bir dünya lideridir. Anlayışımız ve kaliteli hizmetlerimiz dünya ekonomisi ve sermaye piyasalarında güvenin oluşmasına katkıda bulunmaktadır. EY, güçlü yönetim ekibiyle tüm paydaş gruplarına verdiği sözleri yerine getirmekte ve bu şekilde çalışanları, müşterileri ve içinde yer aldığı diğer çevreler için daha iyi bir çalışma hayatı oluşturulmasında önemli bir rol üstlenmektedir.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok, üye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret ediniz.

EY'nin sunduğu vergi hizmetleri

İşleriniz gerçek potansiyellerine güçlü temeller üzerinde yapılandırılarak ve sürdürülebilir bir şekilde geliştirilerek ulaşabilir. EY olarak vergi yükümlülüklerinizi sorumlu ve zamanında yerine getirmenizin önemli bir fark ortaya çıkaracağını düşünüyoruz. Bu nedenle 140'tan fazla ülkedeki 32,000 vergi çalışanlarımız nerede olursanız olun ve vergi ihtiyaçlarınız ne olursa olsun kaliteli hizmet anlayışımıza duyduğumuz tereddütsüz bağlılık temelinde sizlere teknik bilgi, iş tecrübesi ve tutarlı metodolojiler sunmaktadır.

© 2015 EY Türkiye.
Tüm Hakları Saklıdır.

ey.com/tr
vergidegundem.com
facebook.com/ErnstYoungTürkiye
twitter.com/EY_Türkiye